

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΘ'

ΔΕΥΤΕΡΑ 20 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1941

ΑΡΙΘ. 18-19

ΣΥΝΕΣΤΗΘΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΣ ΣΥΛΛΟΓΗΝ ΕΡΑΝΩΝ ΠΡΟΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΙΝ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Δαμασκηνὸς συνέστησε, δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ, Κεντρικὴν Ἐπιτροπὴν πρὸς συλλογὴν ἐράνων ὑπὲρ τοῦ Οἰκουμένου Πατριαρχείου ἐκ τῶν κάτωθι μελῶν :

1. Τοῦ Προέδρου τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας κ. Π. Τριανταφυλλάκου.
2. Τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου κ. Κ. Κυριλλοπούλου.
3. Τοῦ Προέδρου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν κ. Γ. Σωτηρίου.
4. Τοῦ Πρυτάνεως τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Γ. Μπαλή.
5. Τοῦ Πρυτάνεως τοῦ Ε. Μ. Π. κ. Ἰω. Θεοφανοπούλου.
6. Τοῦ Δημάρχου Ἀθηναίων κ. Ἀγγ. Γεωργιάτου.
7. Τοῦ Δημάρχου Πειραιῶν κ. Ἐμμ. Σαουνάτσου.
8. Τοῦ Διοικητοῦ τῆς Τραπεζῆς Ἑλλάδος κ. Γ. Σάντη.
9. Τοῦ Διοικητοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος κ. Κ. Ζαβιτσάνου.
10. Τοῦ Ἀναπληρωτοῦ Διοικητοῦ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς Ἑλλάδος κ. Γ. Τζιρακοπούλου.
11. Τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ Τύπου καὶ Ραδιοφωνίας κ. Πολυγνώτου Χατζημανώλη.
12. Τοῦ Προέδρου τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν κ. Μ. Εὐλαμπίου.
13. Τοῦ Προέδρου τοῦ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου κ. Γρηγ. Παπαθεοδώρου.
14. Τοῦ Προέδρου τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἑλλάδος κ. Ἀνδρ. Γεωργαλά.
15. Τοῦ Προέδρου Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων κ. Κοσμᾶ Πανούτσου.
16. Τοῦ Προέδρου Παλαιῶν Πολεμιστῶν κ. Κ. Παπαϊωάννου.
17. Τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τῆς Ε.Σ.Ε.Ε. κ. Δ. Καβαλλιεράτου.
18. Τοῦ Προέδρου τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ κ. Ἰ. Ἀθανασάκη.
19. Τοῦ Προέδρου τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου «Παρνασσός» κ. Ἰησοκρ. Καραβία.
20. Τοῦ Προέδρου τοῦ Πατριωτικοῦ Ὁμίλου κ. Ἰ. Παπαφλέσσα.

Τὴν 7ην τρέχοντος συνεκλήθη ἡ ἀνωτέρω Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ εἰς πρώτην συνεδρίαν ἐν τῇ Ἀρχιεπισκο-

πῇ, καθ' ἣν ὁ Μακαριώτατος ὠμίλησε περὶ τοῦ καθήκοντος πάντων τῶν ὀρθοδόξων Ἑλλήνων, ὅπως προσφέρουν ὅ,τι ἕκαστος δύναται διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν ἐκ τῆς πυρκαϊᾶς ζημιῶν τοῦ Πατριαρχείου. Ἀκολούθως ὑπέβαλε ὑπὸ τὴν κρίσιν τῶν μελῶν τὸ κατωτέρω Σχέδιον Ἐκκλησίας πρὸς τὸν εὐσεβῆ ἑλληνικὸν λαόν, ὅπερ καὶ ἐγένετο δημοφώνως δεκτόν, ἔχει δὲ οὕτω :

ΕΚΚΛΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΣΥΛΛΟΓΗΝ ΕΡΑΝΩΝ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ

Πρὸς τὸν εὐσεβῆ Ἑλληνικὸν Λαόν,

Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ὑπέστη, πρό τινων ἡμερῶν, νέαν, βαρυτάτην, δοκιμασίαν. Πυρκαϊά, ἀγνωστον πόθεν προελθοῦσα, ἀπετέφρωσε σπουδαίοντα οἰκοδομήματα καὶ τμήματα τοῦ κτιριακοῦ συγκροτήματος αὐτοῦ. Ἐξοχα ἐκκλησιαστικά καὶ ἱστορικά καλλιτεχνήματα, οἰκοδομικά καὶ ἄλλα, ἱεραὶ εἰκόνας καὶ σκευὴ ἐγένοντο παρανάλωμα τοῦ πυρός.

Ἡ συμφορὰ, ἡ ὅποια ἐπληξε τὸ Ἀνώτατον Πνευματικὸν Κέντρον τῆς Ὀρθοδοξίας, συνεκίνησε βαθύτατα πάσας τὰς χριστιανικὰς ψυχὰς—ἰδιαιτάτα τὰς Ἐκκλησίας τοῦ Ὀρθοδόξου Ἀνατολικοῦ Δόγματος. Ἡ δὲ συγκίνησις καὶ ἡ θλίψις αὕτη, ὡς εἶναι φυσικόν, ὑπῆρξαν βαθύτεραι καὶ τὸ πλῆγμα ἐγένετο ἀμεσώτερον αἰσθητὸν εἰς τὸν εὐσεβῆ ἑλληνικὸν λαόν, τοῦ ὁποῦ ἡ σκέψις οὐδέποτε ἔπαυσε νὰ στρέφεται εὐλαβῆς καὶ εὐγνώμων πρὸς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν.

Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, ὅπως πάντες γνωρίζετε, δὲν διέρχεται στιγμᾶς οικονομικῆς ἀνθηρότητος παρὰ τὸν ἀσύγκριτον πλοῦτόν του εἰς δρᾶσιν πνευματικῆν, εἰς ἀναμνήσεις ἱστορικὰς καὶ εἰς ἀνεκτίμητον ὀλικόν καὶ ἠθικόν περιεχόμενον. Ἀνεξαρτήτως ἕως πρὸς τὸ γεγονός τοῦτο, ἐνώπιον τῶν πιστῶν τῆς Ἐκκλησίας τέκνων διαγράφεται ἐπιτακτικόν τὸ καθήκον ἐναντι τῆς νέας ταύτης, μεγάλης, ἐθνικῆς δοκιμασίας. Καὶ τὸ καθήκον τοῦτο εἶναι ὅπως δοθῆσῃ μὲν πάντες εἰς τὴν ἀνόρθωσιν τῶν ζημιῶν ἐκ τῆς πυρκαϊᾶς.

Ἰνωρίζομεν, κάλλιον παντός ἄλλου, πόσον χαλεπαὶ εἶναι αἱ στιγμαί, τὰς ὁποίας ὁ εὐσεβῆς ἑλληνικὸς λαὸς διέρχεται σήμερον καὶ πόσας, ὀλικὰς καὶ ἠθικὰς, στερήσεις καὶ θλίψεις ἀντιμετωπίζει ἀνὰ πάσαν στιγμὴν καὶ ἀνὰ πᾶν βῆμα. Παρὰ ταῦτα ὅμως, ὄφει-

ΑΙ ΛΗΦΘΕΙΣΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΩΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΩΝ

ΕΙΣ ΤΟ ΕΙΡΗΝΙΚΟΝ ΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΚΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ

4ον

22. Ὁ Σεβασμιώτατος Γυνθείου

Ἀθήναι τῇ 19 Ἀγούστου 1941

Πρὸς τὴν Α.θ. Μακαριότητα τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Δαμασκηνόν
Εἰς Ἀθήνας

Μακαριώτατε,

Ἀπαντῶν εἰς τὸ τιμιώτατόν μοι Εἰρηνικὸν Γράμμα τῆς Ἑμετέρας πολυσεβάστου μοι καὶ λίαν ἀγαπητῆς Μακαριότητος, ἀναπέμπω εὐλογίας πρὸς τὸν Ὑψίστον, Ὅστις ἠδύκχησε ν' ἀποκαταστήσῃ Ἑμᾶς εἰς τὸν κανονικῶς καὶ ἐννόμως λαχόντα Ἑμῖν Ἀρχιεπισκοπικὸν Θρόνον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος καὶ ἐκφράζω τὴν ἐλπίδα, ὅτι ὁ Κύριος θὰ παράσῃ πρὸς τὴν Ἑμετέραν Μακαριότητα τὴν ὑπεριάτην ἱκανοποίησιν τῆς βασιλοῦς πραγματώσεως ὅλων τῶν χριστιανικωτάτων προθέσεων καὶ δουλῶν, τὰς ὁποίας ἐξαγγέλλει τὸ εἰρηνικὸν Ἀδελφῆς γράμμα.

Ἐλάχιστος ἐν τοῖς φίλοις Ἑμῶν καὶ συνεργάταις ἀπὸ τῆς πρὸ εἰκοσαετίας περίπου ἐναρξέως τῆς φιλατίμου καὶ γονίμου Ἑμῶν σταδιοδρομίας, ὅτε, ὡς Ἀρχιεπισκοπικός, ἐνεψυχῶντε τόσοις ὑπερόχως τὴν Παγκληρικὴν θαυμαστῆς ἐπιτετα μετὰ παντός τοῦ Πανελληνίου καὶ ὅλων τῶν Ἑλληνικῶν Κυβερνήσεων τῶν Ἑμετέρων μεγάλων ἐπιτυχῶν μετὰ τὰς φοβερωτάτας σεισμικὰς δοκιμασίας τῆς Κορίνθου καὶ τῶν πέριξ, ὅτε, ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ τεραστίου ἔργου τῆς ἀνοικοδομήσεως ὀλοκλήρων πόλεων καὶ ναῶν καὶ καθιδρυμάτων καὶ τῆς στεγαστικῆς καὶ τῆς περιθάλψεως τῶν σεισμοπαθῶν, ἐπεδείξατε σπάνια χαρίσματα διανοίας καὶ θελήσεως καὶ ἐπιβολῆς καὶ δραστηριότητος καὶ πρακτικότητος καὶ ὀργανωτικότητος μνήμων τοῦ

λοῦν ὅλοι ἀνεξαιρέτως νὰ συνεισφέρουν εἰς τὸ ἔργον τῆς παραμυθίας καὶ τῆς ἀποκαταστάσεως τοῦ Ὀρθομηνικοῦ Πατριαρχείου, ὅ,τι ἕκαστος προαιρεῖται καὶ δύναται. Οἱ ἔχοντες ἐκ τοῦ πλεονάσματος οἱ ἐνδεεῖς ἐκ τοῦ ὑστερήματος—πάντες ἐκ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας αὐτῶν, εὐλαβῶς καὶ προθύμως. Πᾶσα προσφορά, εἴτε μεγάλη, εἴτε μικρά, θὰ εἶναι ἀπλῶς ἐλάχιστον δείγμα τῆς ὀφειλομένης πανελληνίου εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸ Ἱερότατον Πνευματικὸν Καθίδρυμα τῆς Ὀρθοδοξίας, τὸ ὁποῖον ὑπῆρξε καὶ παραμένει, διὰ μέσου τόσων αἰώνων καὶ περιπετειῶν, τηλαυγῆς φάρος τῆς Πίστεως τοῦ Χριστοῦ καὶ ἀρραγῆς κιβωτὸς τῶν ἱερῶν παραδόσεων τοῦ θεοφυλάκτου Ἑλληνικοῦ Ἔθνους.

Ἐλπίζομεν, μετὰ πεποιθήσεως, ὅτι οὐδεὶς θὰ ὑπολειφθῇ τοῦ καθήκοντος τούτου. Ἄλλ' ἔτι πάντες, διὰ τῆς ἀνεξαιρέτου συναρωγῆς θὰ ἐνισχύσωμεν, ὀλικῶς καί, πρὸ πάντων, ἠθικῶς, τὸ χεμαζόμενον Ὀρθομηνικὸν Πατριαρχεῖον, ὥστε νὰ ὀνηθῇ νὰ παρακάμψῃ τὰς δυσχερεῖας τῶν χαλεπῶν τούτων ἡμερῶν καὶ νὰ συνεχίσῃ τὴν ὑψηλὴν ἀποστολὴν Αὐτοῦ ὡς ὑψίστου πνευματικοῦ καθοδηγητοῦ τῆς Ὀρθοδοξίας πρὸς τὴν σφαλῆ παραφυλακτὴν τῶν θείων Ἀληθειῶν τῆς Ἁγίας Πίστεως τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Ὀκτωβρίου 1941

Ἡ ἀνωτέρω Ἐκκλησιᾶς ἐδημοσιεύθη ἐλόκληρος εἰς τὸν Ἀθηναϊκὸν Τύπον. Αἱ λεπτομέρειαι τῆς ὀργανώσεως τοῦ Ἐράνου θὰ καθορισθῶν κατ' αὐτὰς ὑπὸ τῆς συσταθείσης Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς.

ὅτι ἀκολούθως ὁμόφωνος ὁ πολιτικὸς καὶ ἐκκλησιαστικὸς ἡμῶν κόσμος ἐκρίνευ, ὅτι τὰ ἐκκλησιαστικὰ ἡμῶν οἰκονομικὰ γένηλον εὐρεῖ τὴν ταχυτέραν, καλυτέραν καὶ ἀσφαλεστέραν αὐτῶν διευθέτησιν διὰ τῆς Ἑμετέρας ἀνωτάτης διοικήσεως εἰς τοὺς ὀργανισμοὺς τοῦ Ο.Δ.Ε.Π. καὶ τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. ἐξακολουθῶν νὰ πιστεῦω μετὰ τῆς παμψηφίας ἰσως σήμερον τῶν ἀδελφῶν Ἀρχιερέων εἰς τὸ αἰσθημα, τὸ ὁποῖον ἐνέπνευ τὴν πλειονότητα τῆς Ἁγίας Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὅτε, τὴν 29ην Νηβρίου 1938, ἐξέλεγε Ἑμᾶς ὡς τὸν ἀριστον διὰ τὸν Ἀρχιεπισκοπικὸν Θρόνον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος, φρονῶν, ὅτι ἡ θλιβερά γνωστὴ δοκιμασία τῆς Ἑμετέρας Μακαριότητος περὶ ἐξέλεξεν Αὐτὴν με ἱερὸν φωτισθέντα καὶ παρόσθεν εἰς Αὐτὴν μερίζονα τὸν πλοῦτον τῆς θείας συμπαθείας καὶ τῆς θείας ἐνοίας, χαιρετίζω μετὰ πολλῆς ἀγαλλιᾶσεως τὴν Ἑμετέραν ἐνεργὸν ἀποκατάστασιν εἰς τὸν Θρόνον Ἑμῶν διὰ τῆς κανονικῆς ὁδοῦ τῆς Μερίζονος Συνόδου, καὶ πεποιθθα, ὅτι ἂπαν τὸ προγραμματικὸν περιεχόμενον τοῦ εἰρηνικοῦ Ἑμῶν Γράμματος θὰ πραγματοποιηθῇ θαυμηδὸν τῇ θεῇ συνάρσει. Ὁδὸν ἀμφιβάλλω, ὅτι καὶ πάντες οἱ Σ. Ἱεράρχαι τῆς Ἑμετέρας Ἐκκλησίας θὰ παράσχωσι πρὸς τὴν Ἑμετέραν Μακαριότητα μετὰ προθυμίας καὶ ζήλου τὴν συνεργασίαν αὐτῶν, ὡς δὲν ἀμφιβάλλω καὶ ὅτι, πρὸ τῆς πραγματοποιήσεως τοῦ προγράμματος τούτου ὑπὸ ἀρχαιοκδομῶν τὴν Ἑμετέραν Μακαριότητα, τὴν ἱκανωτάτην νὰ ἀντιληφθῇ καὶ τὰς ἀνάγκας καὶ νὰ πραγματοποιηθῇ τὴν θεραπείαν τῶν, ζῶντων τῶν χριστιανῶν πληρώμα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος θὰ ἐμφορηθῇ ἀπὸ τὴν ἐολλάθειαν καὶ τὴν ἀγάπην, τὴν ἔποιαν, κατὰ τὴν Ἑμετέραν πρόστατον ἐνθρόνισιν, γνωρίζων ἡμᾶς ἀκούοντες ἐκ τῆς προηγουμένης Ἑμῶν δράσεως καὶ πεπεισμένους διὰ τὴν ἰσότητα τῶν δικαίων Σας μετὰ τόσοις ἀπεριγράπτου ἐνθουσιασμοῦ καὶ ἀνεκκλιήτου χαιρετιστηρίου καὶ συγχαρητηρίου ἀλαλαγμοῦ ἐξεδήλωσαν ὀλοκλήρος ὁ πληθυσμὸς τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῶν περιχώρων.

Κύριος ὁ Θεὸς ἄς σκέπῃ καὶ ἄς κρατῶν τὴν Ἑμετέραν πολυσεβάστου μοι καὶ λίαν ἀγαπητῆς Μακαριότητος εἰς τὸ μέγα αὐτῆς ἔργον, τὸ ὑψίστης χριστιανικῆς καὶ κοινωνικῆς καὶ ἐθνικῆς σπουδαιότητος καὶ ἀξίας.

Τῆς Ἑμετέρας Γραμματικῆς καὶ περισπούδαστου μοι Μακαριότητος ἀγαπητὸς καὶ ἐλάχιστος ἐν Χριστῷ ἀδελφός.

† Ὁ Γυνθείου, Οὐτύλου, Κούφιων ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ

23. Ὁ Σεβασμιώτατος Θεσσαλιώτιδος

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20ῃ Ἀγούστου 1941

Πρὸς τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος Κύριον
Κύριον Δαμασκηνόν Ἐναδῶθα

Ἀσμενος ἐκομισάμην τὸ ἀπὸ 10ης παρῆψεσαντος μηνὸς Ἰουλίου Εἰρηνικὸν Γράμμα τῆς Ἑμετέρας Μακαριότητος, δι' ὃ ἐγνώμην, ὅτι ἡ Ἑμετέρα Μακαριότης ἀνέλαβε τὰ Ἑμφλὰ Αὐτῆς καθήκοντα, εἰς τὴν ἀσκῶν τῶν ὁποίων ἀνυπαίτιτος ἐκωλύθη ἐπὶ μακρὸν χρονικὸν διάστημα, κανονικῶς καὶ νομίμως ἐκλεγείσα τῇ 29ῃ Νοεμβρίου 1938.

Προαγόμεθα τοίνυν, ἵνα συγχαρῶμεν διαπύρως τὴν Ἑμετέραν Μακαριότητα εὐχόμενοι ὑγείαν καὶ ἔλδον.

Ὁ ἐν Χριστῷ ἀδελφός

† Ὁ Θεσσαλιώτιδος ΙΕΖΕΚΙΗΛ

24. Ὁ Σεβασμιώτατος Αἰτωλίας

Ἐν Μεσολογγίῃ τῇ 22 Ἀγούστου 1941

Πρὸς τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Δαμασκηνόν

Ἐλάθωμεν καὶ ἡμεῖς τὸ ἀπὸ 10 Ἰουλίου 1941 εἰρηνικὸν Γράμμα τῆς Ἑμετέρας Μακαριότητος περὶ ἀναρρήσεως Αὐτῆς εἰς τὸν Ἀρχιεπισκοπικὸν Θρόνον κλπ.

Κατὰ τὸ α' δεκαήμερον τοῦ μηνὸς Ἰουλίου, ὅτε ἡ Μ. Σύνοδος συνεδρίασε καὶ ἀπεφάσισε τούτου, παρεπιδημοῦμεν καὶ ἡμεῖς ἐν Ἀθήναις καὶ τούτῳ ἔτο γνωστὸν τὰς ἀρμοζίας, καὶ ἡμεῖς δὲν ἐκλήθημεν εἰς τὰς συνεδρίας αὐτῆς καὶ πικρῶς ἠγνοήθημεν καὶ οὕτως ἐστερήθημεν τοῦ δικαιώματος, ἵνα ἐνφέρωμεν καὶ ἡμεῖς τὴν Ἑμετέραν γνώμην κατὰ

ήν τὸ τόσον σπουδαῖον ζήτημα θὰ ὑπῆγατο μάλλον εἰς τὴν ἀρμοδιότητα μεζονος Συνόδου ἐκ τοῦ συνόλου τῆς Ἱεραρχίας. Ὁδὴ ἦν τὸν ἡμεῖς συνημοφώθημεν μετὰ τὴν ἀπόφασιν καὶ ἐξεδηλώσαμεν διὰ προσωπικῆς ἐπισκέψεως τὴν κανονικὴν ἐπικοινωνίαν μετὰ τῆς Ἑμετέρας Μακαριότητος, ἣν καὶ τηροῦμεν ἐν εἰρήνῃ καὶ ἀγάπῃ, ἥτις τόσον ἀναγκαῖα εἶναι ἰδίᾳ ἐν οὕτω δειναῖς καὶ κρισίμοις διὰ τὴν φιλιτάτην Πατριδα στιγμαῖς.

Ἐπὶ τούτοις ἐπευχόμενοι τῇ Ἑμετέρᾳ Μακαριότητι τὴν Θεῖαν φώτισιν εἰς ἔργα ἀγαθὰ καὶ εἰρηνοφόρα ἐπ' ἀγαθῶ τῆς Μητρὸς ἁγ. Ἐκκλησίας, διατελοῦμεν

Ἐλάχιστος ἐν Χριστῷ ἀδελφός
 † Ὁ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας ΙΕΡΟΘΕΟΣ
 25. Ὁ Σεβασμιώτατος Ὑδρας

Ἐν Ὑδρᾷ τῇ 29ῃ Ἀυγούστου 1941

Μακαριώτατε,

Ἐπὶ τῇ ἀναλήψει τῶν Ἑμετέρων καθηκόντων ὡς Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος καὶ τῇ ἐγκρατάσει Ὑμῶν καὶ εἰς ἀπάντησιν τῆς πρό τινας ληρωθείσης ἐπιστολῆς τῆς Ἑμετέρας Μακαριότητος παρακαλοῦμεν τὸν Ὑψιστον, ὅπως ἐνισχύῃ τὴν Ἑμετέραν Μακαριότητα εἰς τὸ ἔργον αὐτῆς ἐν ταῖς αὐτῶ θλίψεσιν καὶ πικραῖς διὰ τὸ εὐσεβὲς ἡμῶν ἔθνος καὶ τὴν σκληρῶς δοκιμαζομένην Ἐκκλησίαν ἡμερῶν.

Ἡ θραδύτης περὶ τὴν ἀπάντησιν προήλθε τὸ μὲν ἐξ ἀσθενείας ἡμῶν, τὸ δὲ ἐξ ὑπερβολικῆς ψυχικῆς κοπώσεως διὰ τὴν ἀπελθοῦσαν ἐθνικὴν συμφορὰν. Πονῶ, ὡς πάντες, τὸν πόνον τοῦ ἔθους καὶ ὡς Ἱεράρχης καὶ ὡς Ἕλλην.

Ἐπὶ τούτοις διατελοῦμεν τῆς Ἑμετέρας Μακαριότητος ἐλάχιστος ἐν Χριστῷ ἀδελφός.

† Ὁ Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ
 26. Ὁ Σεβασμιώτατος Ἡλείας

Ἐν Πύργῳ τῇ 1ῃ Σεπτεμβρίου 1941

Τῷ Μακαριωτάτῳ Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος ΚΚ Δαμασκηνῷ

Μακαριώτατε Δέσποτα,

Μετὰ θαυμάτης συγκινήσεως καὶ χαρᾶς ἐλάβομεν καὶ ἀνεγνώσαμεν τὸ Εἰρηνικὸν Γράμμα Ὑμῶν, ὅπερ, κανονικῇ ὁδῷ στοιχοῦντες, εὐηρεσηθήτε ἐπιστεῖλαι πᾶσι τοῖς ἐν Χριστῷ ἀδελφοῖς, τοῖς συγκροτοῦσι τὴν Ἱεραρχίαν τῆς ἐν Ἑλλάδι Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Ἐχει δὲ τὸν λόγον τῆς καὶ ἡ συγκίνησις καὶ ἡ χαρὰ ἡμῶν.

Καὶ θαυμάτα μὲν συνεκίνησαν ἡμᾶς ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ, ἥτις τὰ πάντα ἰθύνουσα, κατ' ἀνεξιχνίαστον τῇ ἀνθρωπίνῃ διανοίᾳ τρόπον, «ποιεῖ κρίμα τοῖς ἀδικουμένοις» (Ψαλμ. ρμ' 7) καὶ ἀποκαθιστᾷ τὴν Ἰαταραχθεῖσαν ὑπὸ τῆς ἀδικίας τάξιν θαυμάτα δ' ἐπίσης ἐχαροποίησαν ἡμᾶς, οὐ μόνον ἡ ἠθικὴ ἱκανοποίησις ἐπὶ τῇ ἀποκαταστάσει τοῦ δικαίου, ἀλλὰ καὶ τὸ ὅτι αὕτη διάκοψις τὴν ἀδικίαν ἐξορίαν καὶ κατάθλιψιν τῆς σεπτῆς κορφῆς Ὑμῶν, τὴν αὐτόχρονα ἱεροεξαστικὴν, καὶ ἀπέδωκεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος τὸν τετιμημένον καὶ μαρτυρικὸν Πρωθιεράρχην τῆς, εἰς τὴν Ἱεραρχίαν αὐτῆς τὸν δέξονον καὶ δραστήριον Προκαθήμενον αὐτῆς, εἰς τοὺς καθ' ἕκαστον Ἱεράρχας τὸν προσφιλέστατον ἀδελφόν, εἰς τὸν Ἀποστολικὸν Θρόνον τῶν Ἀθηνῶν τὸν Κανονικὸν τοῦ Ἀρχιεπισκοποῦ, καὶ εἰς τὸν Κλήρον καὶ τὸν λαὸν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς τὸν προσφιλέστατον πνευματικὸν Πατέρα, ποδηγέτην καὶ ἁγιαστὴν.

Βεβαίως δὲ τὰ ἐνδιαμέσως ἐπισυμβάντα θὰ προελαμβάνοντο, ἐὰν εἰσηκούετο ἡ προφορικὴ ἡμῶν εἰσήγησις πρὸς τὸν πρωτοστατήσαντα τότε ἀπὸ τῶν παρασκηνίων καὶ φίλον μου Ὑψιπουργόν τοῦ Τύπου καὶ τοῦ Τουρισμοῦ, ἡ τοῦλάχιστον, ἐὰν ἐδίδοτο ἡ δέουσα προσοχὴ εἰς τὴν γνωστὴν Ὑμῖν καὶ πλείστοις ἄλλοις ἀδελφοῖς ἐπιστολὴν ἡμῶν, ἣν ἐπέμψαμεν αὐτῷ μετὰ τὴν κανονικὴν ἐκλογὴν τῆς 2ης Νοεμβρίου. Θὰ προελαμβάνοντο παρανομία καὶ θὰ ἀπετρέποντο διασυρμὸι προσωπικοτήτων ἐκκλησιαστικῶν, τὰς ὁποίας πιστεύω πάντοτε ὡς ἔθνικὰ κεφάλαια, ἀξία μεζονος προσοχῆς καὶ σεβασμοῦ ἐκ μέρους ἰδίᾳ τῶν ἐκάστοτε Ἀρχόντων τῆς Πόλιτεας. Δυστυχῶς αἱ φρόνιμοι συμβουλαὶ δὲν εἰσηκούσθησαν, ἠκούσθησαν ὅμως συμβουλαὶ ἀφρόνων καὶ ἐμπαθῶν ἀνθρώπων καὶ ἐπηκολούθησαν τόσαι παρανομία, τόσαι ἀντικανονικότητες, τόσαι διασυρμὸι ἐπὶ μεγίστῃ ἔθνι-

κῇ ζημίᾳ, τόσαι πιέσεις συνειδήσεων, τόσαι τλαιπωρία καὶ μαρτύρια τῆς Ἑμετέρας φιλιτάτης Μακαριότητος.

Λυπούμεθα δέδοια, διότι ἐδράθημεν εἰς τὴν δυσάρεστον θέσιν νὰ λυπηώμεν ἐνίοις Ἀδελφοῖς δι' ὧν ἀποφάσεων ἐλάττωσαν. Ἐὰν ὅμως λάβωμεν ὅπ' ὄψει. ὅτι αἱ ἀποφάσεις τῆς Μεζονος Συνόδου ἐσκόπου τὴν ἀνατροπὴν τῶν παρανομῶν καὶ ἀντικανονικῶν ἀποφασισθέντων ὑπὸ μιᾶς Συνόδου, διατελοῦσης ὑπὸ τὴν συνεχῆ πείσιν μεροληπτοῦσης δικτατορικῆς ἐξουσίας, θὰ ἠδυνάμεθα νὰ ἐπαναλάβωμεν τὸ τοῦ Θεοῦ Παύλου «Τίς ἐστὶν ὁ ἐδραίων με, εἰ μὴ ὁ λυπούμενος ἐξ ἑμοῦ;» (Β'. Κορ. 6. 2.) Καὶ τοῦτο, διότι ἡ προξενηθεῖσα λύπη ἐνίοις ἀδελφοῖς προάργεται ἐκ τῆς ἀγάπης, καὶ τῆς ἀφοσιώσεως, τὴν ὁποῖαν ὀφείλομεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, τὴν ἀποτελοῦσαν τὸ Μυστικὸν Σῶμα τοῦ Κυρίου ἡμῶν, οὐτινος ἔκείνος εἶναι ἡ Σώζουσα καὶ Ἀγιάζουσα Κεφαλή, καὶ ἣν ἔκείνος θέλει νὰ τηρῶμεν «μὴ ἔχουσαν σπῖλον, ἢ ρυτίδα ἢ τι τῶν τοιούτων, ἀλλ' ἁγίαν καὶ ἄμωμον.» (Ἐφεσ. ε', 27)

Μακροθυμήσατε, Μακαριώτατε Δέσποτα, πρὸς πάντας ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἔτις ἠδίκησαν, καὶ πρὸς ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι προσεπάθησαν νὰ καταστήσουν τὰς ἡμέρας τῶν δοκιμασιῶν καὶ τῶν θλίψεων Σας ἀκόμη πικροτέρας καὶ «νικᾶτε πάντες ἐν τῷ ἀγαθῷ τὸ κακόν» (Ῥωμ. ιδ'. 21), τὸ ὅποτον Σὰς ἔκαμον, καὶ «χαίρετε, Φιλάτα μοι, ἐν τοῖς παθήμασι» (Κολ. α'. 24) Ὑμῶν, διότι δι' αὐτῶν ὁ Κύριος «ὡς χρυσὸν ἐν ὀχνητοῦσι δοκιμάσεν» Ὑμᾶς, «καὶ ὡς ὀλοκάρπωμα θυσίας προσεδέξατο» τοὺς πόνους Ὑμῶν διὰ τοῦτο ἐξήγαγέ ν' ὡς φῶς τὴν δικαιοσύνην Σου, καὶ τὸ κρίμα Σου ὡς μεσημβρίαν» «ἔτι Κύριος ἀγαπᾷ κρίσιν καὶ οὐκ ἐγκαταλείπει τοὺς δούλους αὐτοῦ, εἰς τὸν αἰῶνα φυλαχθήσονται.» (Ψαλμ. λστ'.)

Χαίρων λοιπόν, καὶ συχαίρων, ἐπὶ τῇ ἀποκαταστάσει τῆς Ἑμετέρας Μακαριότητος εἰς τὸν Ἀποστολικὸν Θρόνον τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, εἰς ὃν ἀνύψωσεν Ὑμᾶς ἡ κανονικὴ φήσις τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, εὐχομαι τὴν Ἀρχιερασίαν αὐτῆς ἀδιατάρακτον καὶ μεστήν καρπῶν Εὐαγγελικῆς Πολιτείας καὶ διατελεῖ.

Τῆς Ἑμετέρας Φιλιτάτης καὶ Σεπτῆς μοι Μακαριότητος ἐλάχιστος ἐν Χριστῷ ἀδελφός.

† Ὁ Ἡλείας ΑΝΤΩΝΙΟΣ

27. Ὁ Σεβασμιώτατος Θηβῶν.

Ἐν Λεβαδείᾳ τῇ 25 Σεπτεμβρίου 1941

Πρὸς τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος Κύριον Κύριον Δαμασκηνόν Ἀθῆνας

Μακαριώτατε,

Χάριτας καὶ εὐγνωμοσύνην ὀφείλομεν τῷ τὰ πάντα διευθύνοντι καὶ τὴν Ἐκκλησίαν αὐτοῦ χειραγωγούντι Παντοδύναμῳ Θεῷ, φωτίζοντι καὶ ὁδηγῶντι τοὺς κυβερνῶντας πρὸς ἐπανόρθωσιν τῆς γενομένης Ὑμῖν ἀδικίας καὶ τὴν ἐγκαταστάσιν μονίμως Ὑμῶν εἰς τὸν Ἀρχιεπισκοπικὸν τῆς Ἑλλάδος Θρόνον, εἰς ὃν ἡ Ἐκκλησία κανονικῶς καὶ νομίμως Ὑμᾶς ἀνεβίβασεν.

Ἐπικροτοῦντες τὴν ὑπὸ τῆς Μεζονος Συνόδου ληφθεῖσαν ἀπόφασιν καὶ σύμφηροι ταύτῃ γενόμενοι, εὐχόμεθα δλοφύχως καὶ δεδμεθα τοῦ Παναγίου Θεοῦ, ἵνα τῇ μὲν Ἐκκλησίᾳ χαρίζηται εἰρήνην, τάξιν καὶ εὐστάθειαν, Ὑμῖν δὲ ὕψιστην καὶ μακροβιότητα πρὸς πλήρη ἐπιτυχίαν τοῦ ἔργου Ὑμῶν ἐπ' ἀγαθῷ ταύτης.

Μετ' ἀδελφικῶν ἐν Χριστῷ ἀσπασμῶν

† Ὁ Θηβῶν καὶ Λεβαδείας ΣΥΝΕΣΙΟΣ

28. Ὁ Σεβασμιώτατος Πολυανῆς.

Ἀθῆνας τῇ 7ῃ Ὀκτωβρίου 1941

Πρὸς τὴν αὐτοῦ Μακαριότητα τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος Κύριον Κον Δαμασκηνόν Μακαριώτατε,

Διεξεληθόντες τὸ ἀπὸ 10ης Ἰουλίου ε. ἔ. εἰρηνικὸν Γράμμα τῆς Ἑμετέρας Μακαριότητος, θραυτόμεθα τῆς εὐκαιρίας, ὅπως καὶ αὐθις διαδηλώσωμεν τὴν χαρὰν ἡμῶν ἐπὶ τῇ ἀποκαταστάσει αὐτῆς ἐπὶ τὸν περίβλεπτον καὶ ἱστορικὸν Θρόνον τῆς Ἀγιοτάτης Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.

Καὶ ἡ χαρὰ ἡμῶν εἶναι πλήρης, διότι οὐ μόνον διὰ τῆς ἀνάδοξ αὐτῆς εἰς τὸν Θρόνον ἐθριάμβευσε τὸ δίκαιον καὶ ἀποκαταστάθη τὸ κύρος καὶ ἡ ἰσχύς τῶν Θεῶν καὶ Ἱερῶν Κανόνων, αὐς ἡ κοσμικὴ θία κατεπάτησεν, ἀλλὰ καὶ διότι

ΤΟ ΤΡΙΕΤΕΣ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ ΤΟΥ ΔΕΙΜΝΗΣΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Τὴν Κυριακὴν, 19 Ὀκτωβρίου, ἐτελέσθη ἐν τῇ Ἱερῇ Μητροπολιτικῇ Ναφ τὸ τριετές μνημόσυνον τοῦ ἀοιδίμου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος Κυροῦ Χρυσοστόμου. Τὸ Μνημόσυνον ἐτέλεσεν ὁ κανονικὸς διάδοχος αὐτοῦ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος κ. Δαμασκηνός, ἔχων συλλειτουργοὺς τοῦς Σεβασμιωτάτους Συνεδρικοὺς Συνέδρους, Μητροπολίτας Πολυανῆς κ. Κύριλλον, Ἡλείας κ. Ἀντώνιον, Μεσσηνίας κ. Πολύκαρπον, Καλαβρυτῶν κ. Θεόκλητον, Φλωρίνης κ. Βασίλειον, Δρυϊνουπόλεως κ. Δημήτριον καὶ Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης κ. Ἀνδρέαν.

Κατὰ τὸ Μνημόσυνον παρέστησαν ὁ παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ Ἐπίτροπος τῆς Ἐπικρατείας κ. Δημήτριος Πετρακάκος, ὁ Ἐξάρχος τοῦ Παναγίου Ἱεροῦ Ἀρχιμανδρίτης κ. Βενέδικτος, πολλοὶ Ἀκαδημαϊκοὶ καὶ καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου, ἀνώτατοι δημόσιοι

λειτουργοὶ καὶ ἄλλα μέλη τοῦ ἐπιστημονικοῦ κόσμου τῆς Πρωτευούσης.

Τὸν ἐπιμνημόσυνον ἐξεφώνησεν ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος, ἔχοντα οὕτω :

«Διὰ τρίτον ἔτος ἀπὸ τῆς πρὸς Κύριον ἐκδημίας τοῦ ἀοιδίμου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος Κυροῦ Χρυσοστόμου Παπαδοπούλου προσῆλθον σήμερον καὶ πάλιν οἱ θαυμασταὶ καὶ τὰ πνευματικά του τέκνα ἐπὶ τὸ αὐτό, ἵνα ἀποτίσουν, ἀπὸ κοινοῦ, τὸν ἐτήσιον φόρον τιμῆς πρὸς τὴν μνήμην του, δεόμενοι πρὸς τὸν Ὑψιστον, ἐν κατανύξει, ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς αὐτοῦ. Διὰ πρώτην δὲ φοράν, ὁ κανονικὸς ἐκείνου διάδοχος ἐν τῷ θρόνῳ, τὸν ὁποῖον εἶπερ τις καὶ ἄλλος ἐτίμησε καὶ ἐξόχως ἐλάμπρυνεν, ἀξιοῖται, χάριτι θεῆα, νὰ τελέσῃ τὸ θρησκευτικὸν τοῦ μνημόσυνον, προστιθέμενος εἰς τὸν εὐρὺν

τοῦς εὐχαιρὰς τῆς πνευματικῆς ὁμάδος τῆς Ἀγιωτάτης ἡμῶν Ἐκκλησίας ἀναλαμβάνει προσωπικότης ἀνταξία τῶν περιπτώσεων.

Ἡ μεγάλη τῆς Ἱμετέρας Μακαριότητος πίστις, τὸ ἀκατάβλητον αὐτῆς σθένος, οἱ ἥρωϊκοὶ κοινωνικοὶ ἀγῶνες ἐν τῇ παρελθόντι, ἡ μακρὰ αὐτῆς δοκιμασία ἐν μέσῳ τοῦ πόνου καὶ τῶν κακοπαθειῶν τῆς ἐξορίας, πάντα ταῦτα ἀποτελοῦσιν ἀσφαλῆ ἐξέγγυα περὶ τῆς αἰσίας καὶ τελευτήτου ἐκβάσεως τοῦ ἀγῶνος, εἰς ὃν ἀποδύεται. Αὐτῇ ἐν ὄρα σκληρῶν ἐθνικῶν καὶ κοινωνικῶν δοκιμασιῶν.

Κύριος ὁ Θεὸς χαρίζοιτο ὑμῶν μακροήμερον καὶ τὴν κραταιὰν αὐτοῦ ἐνίσχυσιν εἰς τὴν Ἱμετέραν Μακαριότητα.

Ἀδελφὸς ἀγαπητὸς καὶ ὅλως πρόθυμος
† Ὁ Πολυανῆς καὶ Κίρκσιον ΚΥΡΙΑΛΟΣ

29. Ὁ Σεβασμιώτατος Κορινθίας

Κόρινθος, 12 Ὀκτωβρίου 1911

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος Κύριε Κε Δαμασκηνέ.

Μολονότι καὶ προφορικῶς ἤδη υπέβαλον τὰ ταπεινὰ συγχαρητήριά μου τῇ Ἱμετέρᾳ Μακαριότητι ἐπὶ τῇ ἀναρρήσει αὐτῆς εἰς τὸν Ἀρχιεπισκοπικὸν θρόνον Ἀθηνῶν, θὰ ἐπεθύμουν, ὅπως πράξω τοῦτο καὶ γραπτῶς, ἀπαντῶν εἰς τὰ ἀπὸ 10ης παρελθόντος Ἰουλίου εἰρηνικὰ Γράμματα αὐτῆς. Καὶ αὐτίς, ὅθεν εὐχόμεαι, ὅπως ὁ Παντοδύναμος Θεὸς ἐνίσχυσί τὴν Ἱμετέραν Μακαριότητα ἐν τῇ ἐκκληρώσει τῶν χάριτάτων καθηκόντων αὐτῆς ἐπ' ἀγαθῇ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ δεινῶς χειμαζομένου χριστοπαιωνίου πληρώματος.

Τῆς Ἱμετέρας Μακαριότητος ἐλάχιστος ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς καὶ ὅλως πρόθυμος
† Ὁ Κορινθίαις ΜΙΧΑΗΛ

ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΑΙ ΣΥΜΨΗΦΟΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΙΝ ΤΗΣ Μ. Ι. ΣΥΝΟΔΟΥ

1. Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἄρτης

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Ἰουλίου 1911

Πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Ἐνταῦθα

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὸν ὑπ' ἀριθ. 188 Ἀναγκ. Νόμον, τὸ ὑπ' ἀριθ. 43:91 ἐ.ε. εἰσαγωγικὸν ἐγγράφον τοῦ κ. Ἱερογυργίου τῶν Θεολογικῶν, τὴν γενομένην συζήτησιν ἐν τῇ Μείζονι Ἱερᾷ Συνόδῳ καὶ τὴν ἀπὸ 2 Ἰουλίου ἐ.ε. Ἀπόφασιν αὐτῆς, θεωροῦμεν ἀκόλαστον, ὅπως ὑπὲρ τοῦ θέματος, ὁ-

ρίωματος, ἀποστολῆς καὶ τιμῆς ἡμῶν, δηλώσωμεν, ὅτι τὰ ἐν τῇ ἀπὸ 2 Ἰουλίου ἐ.ε. ἀπόφασιν τῆς Μείζονος Ἱερᾷ Συνόδου ἀναφερόμενα ἐν σχέσει μετὰ τὴν ἐκλογὴν καὶ κατάστασιν τοῦ Ἀρχιερέως καὶ τὴν τέλος τῶν Μεγάλου Μηνύματος, ὡς ἀπὸ Θεοῦ ἐνεργουμένας καὶ τελειουμένας, ἀποτελοῦσι τὴν μόνην Κανονικὴν ἀποφίν καὶ γνησίαν περὶ τούτων τῆς Ἐκκλησίας διδασκαλίαν. Κατὰ συνέπειαν, ἀποδοχόμεθα πλήρως πάντα ὅσα ἡ Μείζων Σύνοδος ἀπεφάσισε καὶ τὰς ὑπ' αὐτῆς δοθείσας Κανονικὰς ἀπαντήσεις πρὸς πάντα τὰ τεθέντα αὐτῇ ἐρωτήματα ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 188 Νομοῦ. Διατάγματα ὡς καὶ τοῦ ἀνωτέρου μνησθέντος Ἱερογυργικοῦ ἐγγράφου, γινόμενοι οὕτω σύμφηφοι μετὰ τῶν ἀπαρτισάντων τὴν Μείζονα Σύνοδον Ἀγίων Ἀδελφῶν.

Ἐλάχιστος ἐν Χριστῷ Ἀδελφός

† Ὁ Ἄρτης ΣΠΥΡΙΔΩΝ

2. Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πρεβέζης

Ἐν Πρεβέζῃ τῇ 11 Αὐγούστου 1911

Πρὸς τὴν Ἀγίαν καὶ Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Μὴ δυνηθέντες ἐκ λόγων ἀνεξαρτήτων τῆς θελήσεως ἡμῶν νὰ μετέσχωμεν τῶν ἐργασιῶν τῆς Μείζονος Ἱερᾷ Συνόδου τῆς συγκληθείσης, ὅπως ἀποφανθῇ περὶ τῆς κανονικῆς θέσεως τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ ζητήματος, λαθόντες δὲ γνώσιν 1) τοῦ ὑπ' ἀριθ. 188 τῆς 17 Ἰουνίου ἐ.ε. Νομοθετικοῦ Διατάγματος συντακτικοῦ περιεχομένου. 2) τοῦ ὑπ' ἀριθ. 43:91 τῆς 27 Ἰουνίου εἰσαγωγικοῦ ὁπορευτικοῦ ἐγγράφου, 3) τῆς γενομένης ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς 2 Ἰουλίου εἰσηγήσεως ἐπὶ τοῦ ὑπὸ κρίσιν ζητήματος τοῦ εἰρηγητοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἄρτης Κυροῦ Δωροθέου καὶ 4) τῆς ἀπὸ 2 Ἰουλίου ἐκδοθείσης ἀποφάσεως ἐπ' αὐτοῦ τῆς Μείζονος Ἱερᾷ Συνόδου.

Θεωροῦμεν ἐπιβεβλημένον καθήκον ἡμῶν νὰ δηλώσωμεν, ὅτι ἀποδοχόμεθα πλήρως τὴν ἐκδοθείσαν ἀπόφασιν τῆς Μείζονος Ἱερᾷ Συνόδου ἐπὶ τῆς κανονικῆς θέσεως τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ ζητήματος, ὡς στηριζομένην ἐπὶ τῶν ὁρίων καὶ Ἱερῶν Κανόνων, ἐπὶ τῆς διδασκαλίας τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ ἐπὶ τοῦ ἀπαραφύρου πνεύματος τῆς Ἱερᾷ Παραδόσεως ἐν τῇ ἀναδείξει τῶν ἱαμένων τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ ἐκδοθείσα ἐπὶ τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ ζητήματος ἀπόφασιν τῆς Μείζονος Ἱερᾷ Συνόδου εἶνε ἡ μόνη ὀρθὴ καὶ κανονικὴ καὶ ὡς τοιαύτην τὴν ἐπιδοκιμάζομεν, τὴν ἀποδοχόμεθα καὶ τὴν ἀπαρτίζομεθα ἐν πάσαις αὐτῆς ταῖς λεπτομερείαις.

Ἐλάχιστος ἐν Χριστῷ ἀδελφός

† Ὁ Πρεβεζιῆς ΚΑΙ ΠΡΕΒΕΖΙΝΕ ΑΝΔΡΕΑΣ

Η ΛΗΞΙΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΗΣ ΠΖ' ΣΥΝΟΔΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΑΙ ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΕΙΣ ΚΑΙ Η ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ

Κατά την τελευταίαν συνεδρίαν τῆς ΠΖ' συνοδικῆς περιόδου—30ῆς Σεπτεμβρίου—, μετὰ τὴν συζήτησιν τῶν ἐν τῇ Ἡμερησίᾳ Διατάξει ἀναγεγραμμένων θεμάτων, προκειμένου νὰ κηρυχθῇ ἡ λήξις τῶν ἐργασιῶν τῆς ἀπερχομένης Ἱερᾶς Συνόδου, ὁ προηγούμενος τῇ τάξει Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἰωακείμ ἀπηύθυνε τὴν ἀκόλουθον ἀποχαιρετιστήριον προσφώνησιν πρὸς τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον.

Η ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΣΕΒ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΕΩΣ

«Ἐπὶ τῇ λήξει τῆς Συνοδικῆς ἡμῶν Περιόδου καὶ

ἐξ ὀνόματος τῶν ἀποχωρούντων μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ὀφείλω νὰ ὁμολογήσω, ὅτι τὴν στιγμὴν ταύτην τόσον ἐγὼ ὅσον καὶ οἱ Ἅγιοι Ἀδελφοὶ αἰσθανόμεθα ἐξαιρετικὴν χαρὰν καὶ θαυμάσιον συγκίνησιν καὶ λογιζόμεθα εὐτυχεῖς, διότι ἐπὶ τῆς Συνοδικῆς ἡμῶν Περιόδου συνετελέσθη τὸ εὐφρόσυνον καὶ ἱστορικὸν γεγονός καὶ ἐξεπληρώθη ὁ πανελληνίος μύχιος πόθος, ὅστις ἦτο ἡ ἀποκατάστασις τῆς Ὑμετέρας Θεοσιμῆτου Μακαριότητος ἐπὶ τὸν περίδλεπτον Ἀρχιεπι-

κύκλον τῶν ἀγαπώντων τὸν ἄνδρα καὶ τιμώντων τὴν μνήμην του.

»Δι' ἄνδρας, κατὰ πάγκοινον ἀναγνώρισιν σοφοῦς ὄντως, δὲν εἶναι εὐκόλον νὰ εὐρεθοῦν λέξεις ἐπαρκῶς παραστατικαὶ τῆς ἐμβριθοῦς καὶ γονίμου μαθήσεώς των· δι' Ἱερόρχου δέ, ὡς-αὐτός, οὐδεὶς ἔπαινος, οὐδ' ὁ πλέον εὐγλωττος καὶ ἐντεχνος, δύναται νὰ προσεγγίσῃ τὴν ἀρετὴν των. Ἄλλ' ἴσως καὶ δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη λόγων καὶ ἐγκωμίων. Διότι, ἀντὶ τῶν λέξεων τῶν ὑμνητῶν, ἡ σοφία του διαιωνίζεται διὰ τῶν γραπτῶν μνημείων, τὰ ὅποια παραμένουν μάρτυρες ἀψευδεῖς τῆς εὐμαθείας καὶ τῶν μόχθων τοῦ ὀρητοῦ μελετητοῦ καὶ ἀκαμάτου συγγραφέως, διαφωτίζοντα ἀδιερεύνητα θέματα καὶ σπουδαιότατα θεολογικὰ προβλήματα ἐν πίστει ἀκραιφνεῖ καὶ ὀρθοτόμῳ κρίσει· ἀντὶ δὲ τῶν ἐπαινῶν, ὑμνητὰ τῆς ἀρετῆς του ἀνεδείχθησαν ὁ βίος καὶ αἱ πράξεις αὐτοῦ ἐπὶ μίαν καὶ ἡμίσειαν περίου γενεὰν δημοσίας, ἐπιστημονικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς δράσεως, ἡ ὅποια τὸν προσέβαλεν ἐν παντὶ καὶ εἰς πάντας ὑπογραμμὸν πρὸς ἔλεγχον καὶ μίμησιν.

»Ὁ ἔσχατος οὗτος Διδάσκαλος καὶ Ποιμὴν τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδοξίας, ὁ ὁποῖος προῆλθεν ἀπὸ ἓνα ταπεινὸν οἰκίσκον τῆς θρακικῆς Μαδύτου, διέγραψε φωτεινὴν σταδιοδρομίαν ἀνὰ μέσον τῶν πνευματικῶν κέντρων τῆς Χριστιανικῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς παλαιᾶς Ἀγίας Ρωσίας, διὰ νὰ καταναγάσῃ τὸ γενεῶν Πανεπιστήμιον τῶν Ἀθηνῶν καὶ νὰ μεσουρανήσῃ, ἐν πλήρη συγγραφικῇ ἀπαιτῆσει καὶ πνευματικῇ αἴγλῃ, ἐπὶ τὸν περίδλεπτον ἑλληνικὸν Ἀρχιεπισκοπικὸν Θρόνον, τοῦ ὁποῖου ἀνεδείχθη ἀληθὲς σέμνωμα. Δι' ὅλης δὲ τῆς λαμπρᾶς ταύτης ἀνόδου μέχρι τῆς ἀνωτάτης ἐκκλησιαστικῆς βαθμίδος, ἐλαυνόμενος ὑπὸ ζήλου ἐνθέου καὶ ποιούμενος δαψιλῆ χρῆσιν τῆς μαθήσεως καὶ τῶν ἐξαιρετικῶν πνευματικῶν πνευματικῶν του ἱκανότητων, πρωτότυπος εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν θεμάτων, ἰδίᾳ τῶν μῆπω ἢ ἔλλιπῶς ἐρευνηθέντων, δὲξ ἐὶς σύλληψιν καὶ ἀκέραιος εἰς κρίσιν, ἐνθεμος τῆς ἱστορικῆς ἀληθείας ζηλωτής, ἠδυνήθη οὐχὶ ὀλίγως νὰ πλουτίσῃ τὴν ἑλληνικὴν θεολογικὴν ἐπιστήμην δι' ἑκατοντάδων σπουδαίων καὶ γλαφυρῶν συγγραμμάτων καὶ μελετημάτων, ἀλλὰ καὶ ν' ἀποθέσῃ ἐπὶ τῶν θεμάτων, τὰ ὅποια διηρένησεν, ἀνεξάλειπτον τὴν σφραγίδα τῆς καταθλιπτικῆς προσωπικῆς αὐθεντίας του ἐνώπιον παντὸς τοῦ θεολογοῦντος ἐπιστημονικοῦ κόσμου.

»Προσῆλθεις εἰς Ἀρχιεπίσκοπον, δὲν ὑπέλαβεν, ἐν

τῇ μετριοφροσύνῃ του, τὴν πρόκρισιν ὡς ἐπαθλον τῶν πολυετῶν μόχθων του καὶ τῆς παγκοίνως ὀμολογημένης σοφίας του ἐν τῷ ἀχανεῖ πεδίῳ τῆς θεολογικῆς ἐπιστήμης, ἀλλ' ὡς θεῖον θέλημα καὶ ἀπαρχὴν νέας δράσεως ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας. Διὰ τοῦτο, χωρὶς οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν νὰ παύσῃ μόχθων ὑπὲρ τῆς Ἐπιστήμης, τῆς ὁποίας παρέμεινε μέχρι τοῦ θανάτου ἀφωσιωμένος ἐργάτης καὶ ἀσκὸς μελετητῆς καὶ συγγραφεύς, ἀπεδύθη παραλλήλως εἰς τὴν διαποίμανσιν τοῦ Ἐκκλησιασματος καὶ εἰς τὴν χειραγώγησιν τῆς Ἐκκλησίας πρὸς νέας τρίβους πρακτικῆς διερμηνεύσεως τοῦ χριστιανικοῦ πνεύματος. Ἐν μέσῳ δὲ δευτέρων ἀντιθέσεων καὶ ἐπικινδύνων διχοστασιῶν καὶ ἀναστατώσεων, κτώρθωσε, διὰ τῆς πραότητος καὶ τῆς Ἀγάπης, αἱ ὁποῖαι εἰς χεῖρας του ἀνεδείχθησαν ἀπροσμάχητα εἰρηνικὰ ὄπλα, νὰ συγκρατήσῃ στερεῶς ἀστασίαστον τὴν ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας. Εἰς τρόπον, ὥστε, ὅτε μετέστη πρὸς Κύριον, ἡ ἐκκλησιαστικὴ ὁμάς οὐριοδρομεῖ ἐν ἀσφαλείᾳ, κατὰ τὴν θέλησιν τοῦ ἐμπείρου καὶ συνετοῦ οἰακοστροφου αὐτῆς.

»Ὁ ἀείμνητος Ἀρχιεπίσκοπος, δι' ὅλης τῆς δράσεως αὐτοῦ, ὑπενθυμίζει εἰς πάντας, κρίνοντας ἤδη, ὑπὸ τὸ πρῶσιμα τῆς ἀμερολήπτου ἱστορίας, πρόσωπα καὶ περιστάσεις, τοὺς Πατέρας τῆς Ἐκκλησίας, τοὺς θεηγόρους ἐκείνους ἄνδρας, οἵτινες ἐκράτουν τὴν Πίστιν ἐν ἴσῳ μέτρῳ διὰ τοῦ λόγου καὶ διὰ τῶν ἔργων, διὰ τοῦ πνεύματος καὶ διὰ τῆς καρδίας. Ἠδυνήθη δὲ νὰ συγκεντρώσῃ τὴν ἀκραιφνῆ Πίστιν αὐτῶν, τὸν ἐνθεον ζῆλον, τὴν ἀκάματον δράσιν, τὴν ἀστείρευτον σοφίαν, τὴν ἀνεπίληπτον σωφροσύνην, τὴν εὐγενῆ προσήθειαν, τὴν ἀόργητον ἀνεξικακίαν, τὴν χριστιανικὴν πραότητα, τὴν ἀποστολικὴν λιτότητα, τὴν γόνιμον εἰς πράξεις ἀγάπην πρὸς πάντας.

»Νομίζω, ὅτι ἀποδίδω τὴν πραγματικὴν βεβαιῶν, ὅτι ὁ ἐκλιπὼν Ἀρχιεπίσκοπος θὰ παραμείνῃ διὰ τὴν νεωτέραν Θεολογικὴν Ἐπιστήμην ὁ ἀσύγκριτος εἰς μάθησιν καὶ ἐπιστημονικὴν παραγωγὴν Διδάσκαλος καὶ μελετητής διὰ τὴν Ἑλληνικὴν δὲ Ἐκκλησίαν ὁ ἀλήστου καὶ προσφιλοῦς μνήμης Προκαθήμενος, ὁ ὁποῖος, πρὸς τῇ σοφίᾳ καὶ τῇ ἐκ τοῦ ἀξιώματος αὐθεντίᾳ, διεχάραξε τὴν ἐντελῆ εἰκόνα τοῦ ἀληθοῦς Ἱερόρχου, ἀγαθοῦ, ζηλωτοῦ, πιστεύοντος καὶ διακονήσαντος ἐν ἀρετῇ καὶ σοφίᾳ Θεοῦ ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Ἐκκλησίας Ὀίκῳ. Ἀγῆρως παρ' ἀνθρώποις καὶ αἰωνία παρὰ τῷ Θεῷ ἡ μνήμη αὐτοῦ!

σκοπικὸν Ἔθρονον, ἀπὸ τοῦ ὁποίου διαίως καὶ ἀθάνα-
ρέτως ἀπεπάσθη Αὐτὴ κατὰ τὴν ἀποφράδα ἐκεί-
νην ἡμέραν.

»Λογιζόμεθα, λέγω, εὐτυχεῖς, διότι ἡμεῖς πρῶτοι
ἔσχομεν τὴν ὑπάτην τιμὴν νὰ συνεργασθῶμεν μετὰ
τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος κατὰ τὰς χαλεπὰς καὶ
κρίσιμους ταύτας ἡμέρας καὶ εἰς ἡμᾶς ἐδόθη ἡ χαρ-
μόσυνος εὐκαιρία νὰ γνωρίσωμεν ἀπαξ ἔτι ἐκ τοῦ
σύνεγγυς Αὐτῆν καὶ νὰ ἐκτιμῶσωμεν δεόντως τὰς πε-
ρικοσμοῦσας Αὐτῆν σπανίας ἀρετὰς καὶ τὰ ἀξιοζή-
λευτα προσόντα.

»Ἀπερχόμεθα, Μακαριώτατε, καὶ λίαν ἀγαπητὴ
καὶ περιπόθητε ἐν Χριστῷ ἀδελφέ, μὲ τὸ καταπλημ-
μυρὸν τὰς καρδίας ἡμῶν βαθὺ συνκίσθημα τῆς ἀπρο-
σοιήτου χαρᾶς, τῆς θαθείας ἀνακουφίσεως καὶ πλή-
ρους ἱκανοποιήσεως, διότι ἐπὶ τὸν θεοφροῦρητον θρό-
νον τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν προκάθηται ὁ λα-
τρευτὸς τοῦ λαοῦ, ἡ Ὑμετέρα σεπτὴ Μακαριότης, ἥς
ἢ δράσις καὶ ἡ ποιμαντορία κατὰ τὰς κρίσιμους ἐθνι-
κὰς στιγμὰς ἐδικαίωσαν πλήρως τὴν θεοφώτιστον ψῆ-
φον, τὴν ὅποιαν ἐξήνεγκεν ἡ σεπτὴ Ἱεραρχία τῆς
Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὴν 8ην Νοεμβρίου τοῦ 1938

»Ἀνταποδίδοντες τὰ διατρανωθέντα πρὸς ἡμᾶς αἰ-
θήματα ἀγάπης καὶ στοργῆς, ὧν εὐγνωμόνας καὶ
ἔσαι θὰ ἀναμνησκόμεθα, εὐχόμεθα ἐκ δάθους ψυ-
χῆς καὶ καρδίας, ἕπως ὁ Δομήτωρ τῆς Ἐκκλησίας
εἰρηνοδότης Θεὸς χαρίζεται τῇ Ὑμετέρᾳ Μακαριό-
τητι ὑγείαν ἀστεμφῆ ἐπὶ πολλὰς ἐτῶν περιόδους, ἐ-
νισχεύῃ δὲ καὶ εὐλογῇ τὰς προσπάθειάς Αὐτῆς τε
καὶ τῆς περὶ Αὐτὴν διαδόχου ἡμῶν Ἀγίας καὶ Ἱ. Συ-
νόδου πρὸς ἐπίπυσιν τῶν ἀπασχολούντων τὴν Ἐκκλη-
σίαν πολλαπλῶν προβλημάτων, τῶν ἀναφυνέντων κατὰ
τοὺς παγγαλέπους ταύτους καιροὺς καὶ ἀνακούφισιν
τοῦ σκληρῶς δικιμαζομένου Ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ
στερουμένου τῶν πάντων καὶ μὲ τὴν συνέχουσαν αὐ-
τὸν ψυχικὴν ὀδύνην, ἔχοντος ἐστραμμένα τὰ βλέμ-
ματὰ του καὶ ἀτεινίζοντα πρὸς τὴν Μητέρα Ἐκκλη-
σίαν, ἥτις χάριν αὐτοῦ ἐν ἡμέρᾳ χειμῶνος παγεροῦ
καὶ φυλακῆν καὶ μάλιστα, ἔτι δὲ καὶ ἀγχόνην ὑπέ-
μεινε καὶ ὑπῆρξε κατὰ τὴν μακραίωνα καὶ ζοφεράν
ἐκείνην νύκτα τῆς δουλείας ὁ θεματοφύλαξ καὶ πα-
ρήγορος ἄγγελος τοῦ χειμαζομένου εὐσεβοῦς ἡμῶν
ἔθνους. Δὲν παραλείπω δὲ νὰ εὐχαριστήσῃ καὶ τὸν
ἐπαξίως ἐκπροσωποῦντα τὴν σεβαστὴν ἡμῶν Κυβέρ-
νησιν Κυβερνητικὸν Ἐπίτροπον καὶ σοφὸν κανονο-
λόγον ἀγαπητὸν κ. Δημήτριον Πετρακᾶκον διὰ τὴν
προφρόνως παρασχεθεῖσαν ἡμῖν συνδρομὴν εἰς τὸ
συντελεσθὲν βαρυσήμαντον καὶ ἱστορικὸν ἔργον τῆς
ἀποκαταστάσεως τοῦ κύρους τῶν θείων καὶ ἱερῶν
Κανόνων, λόγῳ τῆς ἐξαιρέτου αὐτοῦ κανονομαθείας,
ὡς καὶ διὰ τὰ ἐπιδειχθέντα πρὸς ἡμᾶς φιλόφροναν καὶ
εὐγενῆ αἰσθηματὰ του. Ἐπαινοῦμεν δὲ καὶ τὸν ἀό-
κνως καὶ μετὰ ζήλου ἀκραιφνοῦς ἐκπληρώσαντα καὶ
κατὰ τὴν Συνοδικὴν ταύτην Περίοδον τὰ καθήκοντά
του Ἀρχιγραμματέα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου κ. Πολύ-
καρπον Κουτσουπίδην καὶ ἐκφράζομεν τὴν πλήρη
ἡμῶν εὐαρέσκειαν».

Ο Κ. ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Μετὰ τὸν Σεβασμιώτατον Ἀλεξανδρουπόλεως, ἔλαβε
τὸν λόγον ὁ Ἐπίτροπος τῆς Ἐπικρατείας κ. Δ. Πε-
τρακᾶκος, ὅστις εἶπε τ' ἀκόλουθα ἐκ μέρους τῆς Κυ-

βερνήσεως ἐν σχέσει πρὸς τὰ συντελεσθέντα κατὰ τὸ
τελευταῖον τρίμηνον, σπουδαιότατα, ἐκκλησιαστικὰ γε-
γονότα καὶ τὴν ὡς πρὸς αὐτὰ δρᾶσιν τῆς ἀπερχομέ-
νης Ἱερᾶς Συνόδου.

Μακαριώτατε

Σεβασμιώτατοι Σύνοδροι

Οἱ νουνεχεῖς καὶ περισευκεμένοι λόγοι τοῦ Ἀ-
γίου Ἀλεξανδρουπόλεως, τοῦ εὐστοχώτατα πολλάκις
προεδρεύσαντος τοῦ ἱεροῦ σώματος, εὐρίσκουσι πάν-
τως γενικωτέραν τὴν ἀπήχησιν τῆς ἐννοίας των. Ἡ
ἀπερχομένη Ἱερὰ Σύνοδος—καὶ ἐννοῶ πάντοτε τὴν
πλειοψηφίαν ταύτης—ὀφείλομεν νὰ δημολογήσωμεν
ὅτι ἠτύχησε νὰ ὑψώσῃ ἑαυτὴν εἰς τοσοῦτον περιδλε-
πτον σημεῖον, ὥστε νὰ ἀρξῆται αὐτὴ πρώτη τῆς παντὶ
τῷ ἑλληνικῷ ποθητῆς ἀναστηλώσεως τῶν κανονικῶν
τῆς Ἐκκλησίας θεσμῶν.

Ἀπετίναξεν εὐτόλμως τὴν δι' Εἰσαγγελέως τῆς
ἱερότης μετώσιν, ἦν, ὡς καὶ τότε παρετηρήσαμεν,
δάναιος ἐξεμαίευσεν διάνοιαν οὕτως δὲ ἀρξάμενη ἐ-
χώρησεν εὐθὺ πρὸς τὴν ἀναγνώρισιν τῆς κανονικῆς
ἀποκαταστάσεως τῆς Μητροπόλεως Ἀττικῆς.

Ἐῦρεν ἐντεῦθεν καὶ ἡ Πολιτεία, οὐς καὶ ἀνέμενε,
τῶν ἱερῶν Κανόνων σημαιοφόρους Ἀρχιερεῖς, ἵνα ἀ-
νοίξῃ διάπλατα τὰς θύρας πρὸς τὴν Μείζονα Ἱερὰν
Σύνοδον.

Ἐδνόητον λοιπὸν ὅτι ἡ Κυβέρνησις εὐγνωμόνας
ἀναμνησκεται καὶ θὰ ἀναμνησκῆται ἔσαι τῆς
ἀπερχομένης Ἱερᾶς Συνόδου, τῆς πιστῆς καὶ πολυ-
τίμου ἐν παντὶ κανονικῷ συνεργάτιδος, λυπεῖται δὲ
διότι τερματίζεται ἡ περίοδος αὐτῆς, τὸ τέρμα τῆς
ὁποίας καὶ εὐχαρίστως θὰ ἀνέβαλλεν, ἂν δὲν ἐπρό-
κειτο περὶ χειρονομίας πρὸς σύστημα ἀντικανονικόν,
ὅπερ αὐτὴ αὕτη τόσον προθύμως κατέλυσεν.

Συμπράξασα ἡ ἀπερχομένη Σύνοδος εἰς τὴν δημι-
ουργίαν τῶν ἱστορικῶν σταθμῶν τῆς 3 Ἰουλίου, θὰ
ἀποτελεῖ πάντοτε τὴν αἰγλήσσαν ἀληθινὴν ἐκείνην
ἀπετηρίαν, ἀφ' ἧς, ἐκτιναχθέντων τῶν δεινῶν δσα δι-
κτατορία θεοσιυχῆς καὶ φιλοδοξίας ἀντικανονικαὶ ἐ-
πέπρωτο νὰ ἐπεσώρευον ἐπὶ τοῦ Θεοῦ Ἰδρύματος,
ἐνεφανίσθη ὁ κανονικὸς δρόμος, ἐπὶ τοῦ ὁποίου, θεία
συνάρσει κατοχυρωθεῖσα δαίνει ἀρρήκτως ἡ Ἁγία
ἡμῶν Ἐκκλησία.

Καθῆκον ἡγοῦμαι νὰ ἀποχαιρετήσω ἐν συγκινή-
σει τοὺς ἀπερχομένους ἁγίους Συνοδικοὺς Ἀρχιερεῖς
καὶ νὰ εὐχαριστήσω τούτους ἐξ ὀνόματος τῆς Πολι-
τείας, ἥτις εὐχαριστοῦσα χαίρει ἰδιαιτέρως, διότι ἡ
ἀπερχομένη Σύνοδος ἐνεπιστεύθη τὴν ἀρχηγίαν τῆς
Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας εἰς τὸν κανονικὸν Ἀρχιεπί-
σκοπον, τὸν ὑπενθυμίσαντα ἡμῖν τοὺς μάρτυρας τῆς
ἱερᾶς Βίβλου, ἀπὸ κοινου μετὰ τῆς Μείζονος Ἱερᾶς
Συνόδου.

Πρὶν ἢ ἐν τοσοῦτῳ καττλήξω, μοι ἐπιβάλλεται νὰ
εὐχαριστήσω θερμῶς τῷ Ἁγίῳ Ἀλεξανδρουπόλεως
διὰ τοὺς φιλόφρονας περὶ ἐμοῦ λόγους του. Ἄς θε-
βαιωθῇ ἡ Ἐκκλησία, ὅτι σπουδαστῆς ἐκ νεότητος
τοῦ κανονικοῦ δικαίου θαυμάζω τὴν ἑλὴν ὕψην καὶ
εὐεργετικὴν τούτου ἐπὶ τῆς ἀθρωπότητος ἐπίδρασιν,
ἀκριβῶς διότι θεῖα ὑπῆρξεν καὶ ὑπάρχει ἡ ἀποστολή
του.

Η ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ

Ἀκολούθως, λαβὼν τὸν λόγον ὁ Μακαριώτατος

ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΑ ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ

ΚΥΡΙΑΚΗ Δ' ΛΟΥΚΑ
ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ ΤΗΣ Ζ' ΟΙΚΟΥΜ. ΣΥΝΟΔΟΥ
(Λουκ. 8,5—15)

α) Πριν ανασύρωμεν τὸν πέπλον τῆς παραβολικῆς διηγήσεως τῆς παρουσίας Ἐυαγγελικῆς περικοπῆς, ἃς θαυμάσωμεν τὴν διδακτικὴν τοῦ θεοῦ διδασκάλου μέθοδον. Ἐδίδαξαν καὶ ἄλλοι, καὶ ἐξέφρασαν τὰς ἰδέας των διὰ παραβολῶν· ἀλλ' εἰς τὰ χεῖλη τοῦ Θεανθρώπου, τίς δὲν βλέπει ἐν τῇ χρήσει τοιούτου τρόπου τοῦ λέγειν τὴν μεγάλην του πρὸς τὰ πλήθη συγκατάβασιν;—Ὡραῖον μάθημα διὰ τοὺς κήρυκας τοῦ θεοῦ λόγου νὰ κατέρχωνται εἰς τὸ ἐπίπεδον καὶ τοῦ ἀπλουστεροῦ ἀκροατοῦ πρὸς παροχέτους εἰς αὐτὸν τοῦ θεοῦ φωτός.—β) *Ἐξῆλθεν ὁ σπειρῶν...* Σκόπιμος ὑπόμνησις τοῦ μυστηρίου τῆς Ἐνσαρκώσεως τοῦ Θεοῦ Λόγου. Ἀκτινοβολία λαμπρὰ τῆς πρὸς τὸν ἄνθρωπον ἀγάπης αὐτοῦ. Ἀγαθότητος, συγκαταβάσεως, ταπεινοφροσύνης, ὑπομονῆς πέλαιος ἀπεραντον. Δὲν ἀπαξιοῖ νὰ παρουσιάσῃ ἑαυτὸν ὁ Μονογενὴς Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ὡς ἓνα βαρυνοχθούντα γεωργόν, οὐδὲ νὰ παραλληλίσῃ τὴν «οἰκονομίαν τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου» πρὸς τὴν γεωργικὴν ἐργασίαν! Καὶ ἔκαμε τὸ ἔργον τοῦτο ὁ Κύριος μετὰ πόσης γενναιοδωρίας καὶ χάριτος! Ἴδου τὰ ἴχνη ἐπὶ τῶν ὁποίων ὀφείλει νὰ βαδίξῃ ἀπαραιτήτως ὁ λειτουργὸς τοῦ Ἐυαγγελίου.—γ) Καὶ μετὰ πῶσιν ὑπομονὴν! Μετὰ πῶσιν ἐπιμονήν, μετὰ πόσιν γενναιοφυσίαν! Εἰς τὸν πλοῦτον τῆς σπορᾶς ἀντιτίθεται ἡ πενιχρότης τῆς ἀποδόσεως εἰς τὸν ὠκεανὸν τῆς φιλανθρωπίας τοῦ θεοῦ σπορέως ἀντιτάσσεται ἡ σκληροκαρ-

Ἀρχιεπίσκοπος, ἐξέφρασεν ἐν ἀρχῇ τὰς εὐχαριστίας αὐτοῦ πρὸς τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Ἀλεξανδρόπολιν καὶ τὸν κ. Ἐπίτροπον τῆς Ἐπικρατείας διὰ τοὺς θερμούς αὐτῶν λόγους. Ἐν συνεχείᾳ ἠὲ εὐχαρίστησε τοὺς Σεβ. Συνοδικούς Συνέδρους διὰ τὴν πρόθυμον καὶ εὐκρινῆ συνεργασίαν των, ἐξέφρασε δὲ ἅμα τὴν θλίψιν του, διότι τέσσαρες ἐξ αὐτῶν, ἐκ πνεύσεως τῆς θητείας των, ἀποχωροῦν τοῦ Σώματος

Ἀκολούθως, ἀναφερόμενος εἰς τὰ σπουδαῖα γεγονότα, τὰ ὁποῖα συνετελέσθησαν κατὰ τὸ διαρρεῦσαν τρίμηνον, ἀπέδωκε τὸν ὀφειλόμενον φόρον τιμῆς εἰς τοὺς ἐργάτας αὐτῶν καὶ εἰς τὴν Πολιτείαν, ἡ ὁποία παρέσχεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τὴν εὐκαιρίαν καὶ τὰ μέσα νὰ διαρρυθμίσῃ τὰ τοῦ οἴκου αὐτῆς ἐλευθέρως καὶ ἀνεπηρέαστως, ἀναστηλώσασα τὸ κύρος τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ Παραδόσεων αὐτῆς. Κατόπιν ἐξέθηκε, δι' ὀλίγων, τὸ μέχρι τοῦδε ἐπιτελεσθὲν νομοθετικὸν ἔργον, ἐξάρας τὴν μεγάλην αὐτοῦ σημασίαν καὶ τονίσας τὴν εὐλάβειαν καὶ εὐμένειαν, τὴν ὁποίαν ἡ Πολιτεία ἐπέδειξε πρὸς τὰς ὑπευθύνους εἰσηγήσεις τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὴν ὁποίαν δὲν θὰ παύσῃ ἐπιδεικνύουσα καὶ εἰς τὸ μέλλον.

Ἐν τέλει, ἀφοῦ ἠὲ εὐχαρίστησε καὶ πάλιν τὸ Σῶμα διὰ τὴν πολύτιμον καὶ εὐκρινῆ συνεργασίαν, ἠὲ χήθη, ὅπως ὁ Πανάγαθος θεὸς τέρμα ταχὺ εἰς τὰς δοκιμασίας τοῦ κόσμου καὶ ἀνατελῆ συντόμως ὁ ἥλιος τῆς Εἰρήνης, ὁπότε καὶ ἡ Ἐκκλησία θὰ δυνήθη νὰ βαδίξῃ ἀπερίσπαστος τὸν δρόμον τῆς μεγάλης ἀποστολῆς τῆς ἐπὶ τῆς γῆς.

δία, ἡ ἐπιπολαιότης, ἡ ἀχαριστία τοῦ ἀνθρώπου. Τὸ πλεῖστον μέρος τῶν ἀνθρώπων παρέχει ἑαυτὸ το οὔτον, ὥστε νὰ καθιστᾷ ἀνωφελεῖς καὶ ἀκάρπους τὰς θείας δωρεάς. Ἀλλὰ τί μετὰ τοῦτο; Τὸ ἔργον τῆς σπορᾶς δὲν ἀνακόπτεται. Καὶ ὁ θεὸς σπορεὺς παρηγορεῖται, ἔστω καὶ μόνον μετὰ τὴν καρποφορίαν τοῦ ἐλαχίστου τῆς ἀνθρωπότητος μέρους.—Υπέροχον μάθημα μακροθυμίας καὶ ὑπομονῆς ἐν τῇ ἐκτελέσει τοῦ καθήκοντος.—δ) Διατὶ ἡ παροιμιώδης ἔκκλησις, «Ὁ ἔχων ὧτα ἀκούειν, ἀκουέτω»; Δὲν ἀποβλέπει εἰς τὸ νὰ κινήσῃ ἕκαστον ἀκροατὴν νὰ διίδῃ ἐν ἑαυτῷ τὸν αἴτιον τῆς ἐπιτυχίας ἢ ἀποτυχίας εἰς τὸ ἔργον τῆς ἠθικῆς του τελειώσεως καὶ τῆς σωτηρίας;—ε) Ἡ εὐφορία τῶν καρπῶν τῆς γῆς καὶ ἡ πλουσία αὐτῶν συγκομιδῆ δὲν εἶναι τι διάφορον, λέγει ὁ Κύριος, ἀπὸ τὴν εὐφορίαν εἰς ἀρετὰς καὶ τὴν συγκομιδὴν ἔργων ἀγαθῶν. Ὅπως σπουδαία εἶναι ἡ συμβολὴ τῆς ποιότητος τοῦ φυσικοῦ ἐδάφους, οὕτως εἰς τὸ ἔργον τῆς Χάριτος σπουδαία εἶναι ἡ προαίρεσις τοῦ ἀνθρώπου, ἡ διάθεσις τῆς καρδίας του, τὸ ἠθικὸν τοῦτο ἐδαφος τῆς πνευματικῆς σπορᾶς. Εἰς τοῦτο μάλιστα ἰδίᾳ ἀρκεῖ ἡ θέλησις τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὁ θεοῦ λόγος, καὶ τὴν «ὀδὸν» δύναται νὰ μετατρέψῃ εἰς μὴ «πεπατημένην», τὰ «πετρώδη» νὰ καταστήσῃ γόνιμα ἐδάφη, καὶ τὰς «ἀκάνθας» νὰ ἐκκριθῶσιν.

ΚΥΡΙΑΚΗ Γ' ΛΟΥΚΑ
(Λουκ. 7,11—16)

α) Ἐπορεύετο εἰς πόλιν καλουμένην Ναῖν. Πόλις μικρὰ ἢ Ναῖν, ἐπαρχιακὴ, παρὰ τοὺς βραχίονας πρόποδας τοῦ ὄρους Ἐρμών, τῆς κάτω Γαλιλαίας, ὅχι μόνον ἠξιώθη τῆς προσωπικῆς ἐπισκέψεως τοῦ Κυρίου, ἀλλὰ καὶ ἐχρησίμευσεν ὡς τόπος τελείσεως ἐνὸς ἐκ τῶν μεγαλυτέρων αὐτοῦ θαυμάτων. Ἡ τότε μικρὰ πόλις ἐν τῇ ᾗ τῶν αἰῶνων ἔγιγεν ἀκόμη μικροτέρα καὶ σήμερον κατοικεῖται ἀπὸ δράκα πτωχῶν μουσουλμάνων. Ἀλλὰ περιστέφει αὐτὴν αἰετοτε δόξα ἄφθιτος τῆς θαυματουργικῆς ἐπισκέψεως τοῦ Κυρίου, μνημεῖον αἰώνιον τοῦ στοργικοῦ ἐνδιαφέροντος του καὶ διὰ τὰ μᾶλλον ἀπόκεντρα μέρη.—Δὲν εἶναι μάθημα σπουδαῖον πρὸς τοὺς ἀσχοῦντας γενικωτέραν ἐξουσίαν νὰ εἶναι ἀνώτεροι τοῦ μίσματος τῆς ἀστυφιλίας; νὰ θεωρῶσι καθήκον αὐτῶν ἐπιτακτικὸν νὰ φέρωσι τὰ βήματά των καὶ εἰς τὰ ἀπώτερα τῶν ἐπαρχιῶν χωρία;—β) Καὶ ἰδοὺ ἐξεκομίζετο... Καὶ ἀνεκάθισεν ὁ νεκρός! Ὅποια γεγονότων προβολὴ! Ἀπὸ τῆς βαθυτάτης θλίψεως καὶ ὀδύνης εἰς τὴν μᾶλλον ἀσυγκράτητον χαρὰν. Λύπη καὶ χαρὰ: ἰδοὺ τῆς παρουσίας ζωῆς οἱ στήμονες.—Δὲν θέλομεν πραγματικώτερον κήρυγμα, καὶ δραστικώτερον διδάγμα, ὅτι οὐδεμία θλίψις πρέπει νὰ καταπονῇ ἡμᾶς ψυχικῶς, νὰ μᾶς ἀφοπλίξῃ διανοητικῶς, νὰ μᾶς μαραινῇ ἠθικῶς. Ποτὲ δὲν πρέπει νὰ δῆθῃ διὰ τὸν χριστιανὸν ἀπὸ τὸν ὀρίζοντα τῆς ζωῆς τὸ ἄστρον τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐλπίδος.—γ) Ἐν μέσῳ τῆς σκηνῆς τοῦ ἀφάτου πένθους καὶ τῆς δυσπεριγράφτου χαρᾶς διακρίνατε τὸν Σωτῆρα. «Καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ Κύριος ἐσπλαγγνίσθη ἐπ' αὐτῇ». (στίχ. 13). Δὲν παρεκλήθη οὐδὲ κἂν προσεκήθη ἄγνωστος ὁ Κύριος προσωπικῶς ἐν μέσῳ ἀγνώστων. Οὐδεὶς ἐμφιλοχωρῶν δεσμὸς ἐκτὸς τῆς βαρείας συμφορᾶς, ἥτις ἐπληξε τὴν

Η ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΠΗ' ΣΥΝΟΔΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΑΙ ΟΜΙΛΙΑΙ ΤΟΥ ΜΑΚ. ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ Κ. ΛΟΓΟΘΕΤΟΠΟΥΛΟΥ

Τὴν 8 Ὀκτωβρίου ἐγένετο ἡ ἐναρκτήριος συνέδριον τῆς ΠΗ' Συνοδικῆς Περιόδου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἑλλάδος, καθ' ἣν παρέστησαν: ὁ Μακαριώτατος Πρόεδρος καὶ οἱ Σεβασμιότατοι Συνοδικοὶ Σύεδροι, Μητροπολίται Πολυανῆς καὶ Κιλκισίου κ. Κύριλλος Ἡλείας κ. Ἀντώνιος, Μεσσηνίας κ. Πολύκαρπος, Σύρου, Τήνου, Ἀνδρου κ. Φιλάρετος, Δημητριάδος κ. Ἰωακείμ, Θεσσαλιώτιδος κ. Ἰεζεκιήλ, Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας κ. Θεόκλητος, Φλωρίνης κ. Βασίλειος, Δρυϊνουπόλεως κ. Δημήτριος, Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης κ. Ἀνδρέας.

Ἐπίσης κατ' αὐτὴν παρέστησαν ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως καὶ Ὑπουργὸς Ἐκκλησιαστικῶν καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας κ. Κ. Λογοθετόπουλος, καὶ οἱ συνοδεύοντες αὐτὸν Ἐπίτροπος τῆς Ἐπικρατείας κ. Λ. Πετρακάκος καὶ Διευθυντὴς Ἐκκλησιαστικῶν κ. Ἰω. Τράκας.

Μετὰ τὴν καθιερωμένην προσευχὴν, ὁ Μακαριώτατος Πρόεδρος, λαβὼν τὸν λόγον πρῶτος, εἶπε τὰ ἑξῆς:

Ἄγιοι Ἀδελφοί

Δεηθέντες τοῦ Οὐρανοῦ Πατρὸς τῶν Φώτων, ὁ πῶς εὐλογῆσθαι τὰ ἔργα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, εἰσερχόμεθα σήμερον εἰς τὴν 88ην (ΠΗ') συνοδικὴν περιόδον τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς.

Θεωρῶ καθήκόν μου ἐν πρώτοις νὰ ἐκφράσω ἅπαξ ἔτι πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ παρισταμένου Ἀντιπροέδρου αὐτῆς καὶ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ, τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐμοῦ προσωπικῶς, δι' ὅσα αὕτη ἐπραξε μέχρι τοῦδε πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ ζωῇ διασαλευθείσης εὐρυθμίας καὶ τάξεως, με συγκινητικὴν ὄντως προθυμίαν καὶ παραδειγματικὴν εὐλάβειαν πρὸς τὸ ὑγιὲς Ἐκκλησιαστικὸν πνεῦμα. Διότι φρονῶ ὅτι οὐδεὶς ἐξ ἡμῶν δικαιούται νὰ λησμονῇ, ὅτι ἐπ' ἐσχάτων τούτων τῶν ἡμερῶν συνετελέσθη ἕν γεγονός ἱστορικῆς πράγματι σημασίας διὰ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος, ἡ ὁποία ἐπὶ δύο καὶ ἡμισυ ἔτη ἐφαίνετο ἐπιλαθόμενη τῶν θεσμῶν αὐτῆς καὶ ἐκτραπέυσα ἀπὸ τὴν ὕψην τροχιᾶν τῆς μακραιωνος Παραδόσεώς Της. Τὸ δὲ γεγονός τοῦτο εἶναι ἡ συγκρότησις τῆς Μερίζουας Ἱερᾶς Συνόδου καὶ ἡ κατ' ἀκολουθίαν τῆς μεριζουαδου ἀποφάσεως αὐτῆς ἐπελθοῦσα ἀναστήλωσις

πενθοῦσαν. Καὶ πόσον ἡ εὐεργεσία τοῦ Κυρίου ἦτο μεγάλη! — Δὲν εἶναι τοῦτο ὑπόδειγμα διὰ τὸν χριστιανὸν συμπαθείας πρὸς τοὺς ἄλλους καὶ εὐποιίας: — δ) «Ὅχλος τῆς πόλεως ἰκανὸς ἦν» σὺν τῇ πενθοῦσῃ χήρᾳ ἄλλὰ καὶ ὁ Ἰησοῦς δὲν ἦτο μόνος: «συνεπορεύοντο αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἰκανοὶ καὶ ὄχλος πολὺς» (σὺγχ. 11). Ἐπίζηλον πλαίσιον πρὸς δόξαν Θεοῦ. — Πόσον ὠραῖος ὁ ζῆλος, πόσον ὠραῖον τὸ καθῆκον νὰ ἐπιλαμβανόμεθα πάσης ἀναλόγου εὐκαιρίας, ἵνα καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ δοξάζωμεν τὸν Κύριον, ἀλλὰ καὶ ὅσον εἶναι δυνατόν πρὸς τοῦτο περισσοτέρως νὰ προκαλῶμεν! «Ἐλαβε δὲ φόβος πάντας καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν». — ε) Καὶ τέλος: ἕκ τῶν ἐκτυλιχθέντων γεγονότων ὑπόμνησις βαρῆχος: «Ὅλοι θὰ ἀποθάνωμεν ἄλλὰ καὶ ὅλοι θὰ ἀναστηθῶμεν. Θὰ ἀναστηθῶμεν ὅμως ἄλλοι μὲν διὰ τὴν ἀνάστασιν ζωῆς, ἄλλοι δὲ δι' ἀνάστασιν κρίσεως. Φίλε ἀναγνώστα, ποῦ βαδίζεις:

Ε. Ι. Κ.

τοῦ κύρους τῶν σχετικῶν Ἱερῶν Ἀποστολικῶν καὶ Συνοδικῶν Κανόνων καὶ Παραδόσεων, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων ἡ Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία διεβίωσεν ἐν ἀδιασπᾶστῳ ἐσωτερικῇ γαλήνῃ καὶ ἀδιασπᾶστῳ ψυχικῇ ἐνότητι. Ἀποτελεῖ πολῦτιμον στοιχεῖον ἱστορικῆς πράγματι σημασίας, τὸ ἐγγραφοῦν, τὸ ἐπεῖσον δὲ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἀπηύθυνεν, ἐν ὀνόματι τῆς Κυβερνήσεως, πρὸς τὴν Μερίζουα Ἱερὰν Σύνοδον, δι' οὗ διεγράφετο τὸ ἔργον τοῦ σώματος ἐκείνου, διότι ἐδηλοῦτο προκαταβολικῶς καὶ ἐπίσημως πρὸς αὐτὸ, ὅτι, διατρανοῦσα ἡ Κυβέρνησις τὴν ἀκραν εὐλάβειαν αὐτῆς πρὸς τὰς πανσόφτους παραδόσεις τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὰ ἱερὰ αὐτῆς θέσμιμα, ἀπεξεδέχετο τὴν ἀπόφασιν τῆς Μερίζουας Συνόδου κατ' ἐντελῶς ἐλευθέραν συνείδησιν καὶ ὅτι ἀνελάμβανεν ἐκ τῶν προτέρων τὴν ὑποχρέωσιν νὰ προσδόσῃ τὴν ὀφειλομένην δημοσιότητα καὶ ὑποχρεωτικὴν ἐναντι πάντων ἰσχὴν τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς οἰαδήποτε καὶ ἂν ἦτο αὕτη. Τοιαῦτα ἐγγραφα, μαρτυροῦντα κατὰ τρόπον πανηγυρικόν, τὴν εὐλάβειαν καὶ σεβασμὸν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν δὲν εἶναι δυνατόν παρὰ τὰ ἐκτιμῶνται κατὰ τὸ προσήκον μέτρον ἐκ μέρους αὐτῆς.

Ἐλπίζω, ὅτι δὲν θὰ προσκρούσω εἰς τὴν μετριοφροσύνην τοῦ παρισταμένου κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας, δεδαιῶν, ὅτι, εἰς τὴν Κυβερνητικὴν ἐνέργειαν πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς κανονικῆς τάξεως ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ διὰ τῆς μόνης ὁρθῆς ὁδοῦ, ἐπρωτοστάτησεν οὗτος με ἐπιμονὴν καὶ εὐλάβειαν πρὸς τοὺς θεσμοὺς τῆς Ἐκκλησίας συγκινούσαν.

Οὐδὲν ἐμπόδιον ἐξ ὧν προέκυψαν κατὰ τὸ στάδιον τῆς λύσεως τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ ζητήματος ὑπῆρξεν ἰκανὸν ὥστε νὰ μὴ ὑπερνικηθῇ καὶ οὐδεμία δυσχέρεια ἐκ τῶν πολλῶν, αἵτινες ἐνεφανίσθησαν, ἔξωθεν κυρίως τῆς Ἐκκλησίας, ἀρκούντως μεγάλη, ὥστε νὰ μὴ παρακαμφθῇ.

Ἄλλ' ἡ εὐμένεια τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἡ εὐλαδῆς διάθεσις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ δὲν ἐξεδηλώθησαν μόνον εἰς τὴν λύσιν τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ ζητήματος συμφωνῶς πρὸς τὰς παραδόσεις τῆς ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας. Ὑπῆρξαν πλείονες μέχρι τοῦδε αἱ εὐκαιρίαι, καθ' ἃς διηρμηνεύθησαν αὐταὶ κατὰ τρόπον περιφανῆ. Ἀρκοῦμαι νὰ μνημονεύσω περιπτώσεις μόνον τινὰς καὶ ὅπως παραδειγματικῶς:

Καὶ δὴ πρῶτον: Ἀποκατέστη πλήρης ἰσότης δικαιομάτων ἐκπροσωπήσεως τῶν Συνοδικῶν Συνεδρίων. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος θὰ συγκροτῆται ἐφεξῆς ἀποκλειστικῶς καὶ ἐξ ἑλλοκλήρου ἕκαστοι τῶν πρεσβείων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ἐν ἑκάτερᾳ Ἐκκλησίᾳ καὶ οὐχὶ κατὰ τὰς προσωπικὰς προτιμήσεις τοῦ Προέδρου τοῦ σώματος, ὡς ἐπέτρεπεν ἡ κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν νομιμοφῆνῆς παρέκκλισις ἐκ τοῦ Καταστατικοῦ νόμου.

Δεύτερον: Ἀπεμακρύνθη ἀπὸ τὰς δίκας τῶν Ἀρχιερέων ὁ λαϊκὸς Δικαστῆς, οὗτινος ἡ παρουσία ἐν τῷ Συνοδικῷ Δικαστηρίῳ ἦτο ἀπολύτως οὐσιαστικῶς καὶ ἀπαράδεκτος κανονικῶς.

Τρίτον: Καταργεῖται ἡ ἀδθαίρετος καὶ ἱστορικῶς

ἔωλος ἐκεῖνη διάταξις, καθ' ἣν ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου δὲν προσδιωρίζετο αὐτοδικαίως ὑπὸ τῶν πρεσβείων τῆς Ἀρχιερωσύνης ἀλλ' ὑπεδεικνύετο ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Σώματος. Ἀσχέτως δὲ πρὸς τὰς ὑπερβολάς, εἰς ἃς ἡ ἀσκησις τοῦ προεδρικοῦ τούτου δικαιώματος ἠδύνατο ἐνδεχομένως ν' ἀγάγη, καὶ μόνῃ ἢ παραβίασις τῆς κανονικῆς τάξεως ἀπετέλει ἐπαρκῆ λόγον διὰ τὴν κατάργησιν τῆς, τοῦλάχιστον ἀτυχοῦς, καινοτροπίας ταύτης.

Τέταρτον : Ἐπανέρχονται ἐν ἰσχύϊ αἱ σχετικαὶ πρὸς τὴν ἐκλογὴν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου διατάξεις, ἀφ' ὧν ἐθεσπίσθη πρὸ τριετίας ἐκτροπὴ διὰ τοὺς παγκοίνοους γνωστοὺς προσωπικοὺς λόγους, οὕτω δὲ ὁ Προκαθήμενος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος θὰ προέρχεται καὶ ἐφεξῆς ἐκ τῆς ἐλευθέρως συνειδήσεως τοῦ συνόλου τῆς Ἱεραρχίας.

Πέμπτον : Ἀποκαθίσταται πλήρως ἡ ἐλευθερία εἰς τὴν ρύθμισιν τῶν ζητημάτων τῆς ἐσωτερικῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας καὶ δὴ ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἀνάδειξιν Ἀρχιερέων, οἳτινες θέλουσιν ὑποδεικνύεσθαι καὶ ἐκλέγεσθαι ἐφεξῆς ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἄλλης ἀναμείξεως τῆς Πολιτείας παρεκτὸς τῆς ὅλως τυπικῆς τῆς ἀφορώσης εἰς τὴν δημοσίαν ἐμφάνισιν τῆς σχετικῆς συνοδικῆς ἀποφάσεως.

Ἑκτον : Ἐπιφέρονται εἰς τὸν νόμον «περὶ ἱερῶν Ναῶν καὶ ἐφημερίων» τροποποιήσεις τινές, αἱ ὅσαι, καίπερ μὴ οὐσαι κεφαλαίωδους σημασίας, ὅμως θὰ συντελέσουν σπουδαίως εἰς τὴν εὐταξίαν τῆς ἐκκλησιαστικῆς λειτουργίας, ἐγένοντο δὲ συμφώνως πρὸς τὰς ὑποδείξεις τῆς Ἐκκλησίας.

Ἑβδομον : Ἐλήφθη πρόνοια, ὅπως οἱ ἐκκλησιαστικοὶ λειτουργοὶ παντὸς βαθμοῦ μὴ στερηθοῦν τῶν εὐεργετημάτων τοῦ Ν.Δ. περὶ παροχῆς ἐπιδόματος ἀκριθείας τῆς ζωῆς, τοῦ ἀναγνωρισθέντος εἰς τοὺς λειτουργοὺς τῆς Πολιτείας, ἀνακουφισμένου οὕτω μερικῶς καὶ τοῦ κλήρου εἰς τὰς παρούσας, ἐξαιρετικῶς χαλεπὰς, στιγμὰς τῆς ζωῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ θεωρῶ καθήκον μου ν' ἀναφέρω πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, ὅτι δὲν παρέλειψα, κινούμενος μὲ τὸ ὀφειλόμενον ζῆλον ἐνδιαφέρον διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἀνακούφισιν τοῦ πράγματι δοκιμαζομένου ἰδιαίτατα σήμερον ἐφημεριακοῦ κλήρου. Εἰς τὴν προσπάθειάν μου αὐτὴν διεπίστωσα, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἔχει τὰς καλυτέρας διαθέσεις, παρὰ τὰς γενικὰς οἰκονομικὰς δυσχερείας, ν' ἀνταποκριθῆ εἰς τὸ καθήκον τῆς ἐνισχύσεως τοῦ κλήρου. Τὸ ἀναγκαῖον πρὸς εἶναι θεβαίως σημαντικόν, διότι ἀνέρχεται εἰς 100 περίπου ἑκατομύρια. Δύναμαι ὅμως νὰ θεβαιώσω, ὅτι, ἂν δὲν καταστῆ δυνατόν νὰ ἐξοικονομηθῇ τοῦτο εἰς τὸ ἀκέραιον, πάντως θὰ τεθῆ εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Ἐκκλησίας συντόμως τὸ μεγαλύτερον μέρος αὐτοῦ.

Ἐδῶ ὅμως θὰ ἠθελον νὰ προσθέσω, ὅτι, ἂν ἡ Ἐκκλησία κατερθώσῃ νὰ πραγματοποιήσῃ ὅλας τὰς ἐπιδιώξεις αὐτῆς, δὲν ἐπιτύχῃ ὅμως νὰ θέσῃ τὰς βάσεις τῆς ἀπαιτήσεως ἐφημεριακοῦ κλήρου μεμρφωμένου καὶ ἀξίου τῆς μεγάλης ἀποστολῆς αὐτοῦ, ἃς μὴ πλανᾶται νομίζουσα, ὅτι δύναται νὰ προχωρήσῃ καρποφόρως εἰς τὸ ἔργον αὐτῆς. Δὲν παραγνωρίζω θεβαίως, ὅτι ἡ προσπάθεια αὐτὴ δὲν εἶναι οὔτε

ἀπλῆ οὔτε εὐκολος. Εἶναι ὅμως—πρέπει νὰ εἶναι—ἡ κυριώτερα πασῶν καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἐλύσῃ ἀμέριστον τὸ ἐνδιαφέρον τῆς Ἐκκλησίας κατὰ λόγον πρωταρχικόν.

Τοιοῦτος εἶναι, ἐν βραχυτάτοις, ὁ ἀπολογισμὸς τοῦ τριμήνου, τὸ ὅποιον ἐμεσολάβησεν ἀπὸ τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς κανονικῆς τάξεως ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος. Τὰ συντελεσθέντα κατ' αὐτὸ ἴσως δὲν εἶναι δυνατόν νὰ κριθοῦν ἀμέσως, διότι καὶ δὲν ἐδόθη ἀκόμη εὐκαιρία τῆς κρίσεως αὐτῶν ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων. Ἐχω ὅμως τὴν θεβαιότητα, ὅτι ταῦτα ἀποτελοῦν σταθερὰ βήματα εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀνερωθώσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν μας πραγμάτων, ὅπως ἐλπίζω, ὅτι θ' ἀποδειχθῇ σὺν τῷ χρόνῳ ἐν τῇ τεχνικῇ τῆς ἐφαρμογῆς.

Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο εἶναι ἀνάγκη νὰ τονίσω ἐπίσης, ὅτι ἡ σχετικὴ νομοθετικὴ ἐργασία δὲν θὰ εἶχεν εὐδωθῆ, τοῦλάχιστον τόσοσιν ταχέως, ἂν τοῦ Ὑπουργείου Θρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας πρόστατο Ὑπουργὸς μὲ ὀλιγωτέραν ἐντάξειαν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ μὲ ὀλιγωτέραν ἐμπιστοσύνην πρὸς τὰς εἰσηγήσεις αὐτῆς. Εὐτυχῶς, ὁ κ. Ὑπουργὸς σκέπτεται καὶ ἐνεργεῖ μὲ τὸν αὐθορμητισμὸν τοῦ πιστεύοντος—ὀρθῶς δὲ—ὅτι τὴν ἀρχουσαν καὶ ὀρθὴν γνώμην ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων δύναται καὶ ὀφείλει νὰ ἔχῃ ἡ Ἐκκλησία, ἡ ὅποια ἔχει οὐσιαστικῶς καὶ τὰς εὐθύνας τῆς διαθέσεως τῶν καθ' ἑαυτήν. Ἡ Πολιτεία, κατὰ τὴν ἰδίαν, ὀρθὴν, ἀντίληψιν, ὀφείλει νὰ υποβοηθῇ τὴν Ἐκκλησίαν ἄνευ ὑπολογισμοῦ καὶ νὰ περιβάλλῃ τὰς ἀποφάσεις τῆς μὲ τὸ τυπικὸν ἔναντι πάντων. Ἐὰν εἰς τὰς τοιαύτας ἀπόψεις προσθέσῃ τις καὶ τὴν πηγαίαν καὶ εἰλικρινῆ ἀφοσίωσιν πρὸς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν, ἔχει μίαν κατὰ τὸ δυνατόν πλήρη εἰκόνα τῶν λόγων, διὰ τοὺς ὁποίους ἡ συνεργασία τοῦ κ. Ὑπουργοῦ μὲ τὴν Ἐκκλησίαν ὑπῆρξε καὶ ἀσφαλῶς θὰ παραμείνῃ, καὶ εἰς τὸ μέλλον τόσοσιν εἰλικρινῆς καὶ γόνιμος.

Πέραν τούτων, θεωρῶ ἀναγκαῖον νὰ ἐνθυμηθῶ, ὅτι ἡ Ἐκκλησία, ὑπὸ τὰς σημερινὰς, δραματικὰς, συνθήκας διαδιώσεως τοῦ λαοῦ, βαρύνεται ἀπὸ ὑποχρεώσεις πολλὰς καὶ ἐπιτακτικὰς. Τοῦτο ἀπορρέει οὐ μόνον ἐκ τοῦ χαρακτῆρος αὐτῆς, ὡς παραμυθητὸν καὶ ἀντιλήπτορος τῶν δεινοπαθόντων πνευματικῶν τῆς τέκνων, ἀλλὰ καὶ ἀνακύπτει ὡς ἠθικὴ ὑποχρέωσις ἐκ τῆς ἐμπιστοσύνης, μεθ' ἧς ὁ λαὸς προσατενίζει πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ἰδίᾳ κατὰ τοὺς τελευταίους τοῦτους καιροὺς. Δὲν ἔχει εἰσέτι καθορισθῆ οὔτε ὁ τρόπος οὔτε ἡ ἔκτασις τῆς δράσεώς της εἰς τὸν τομέα τοῦτον. Περὶ αὐτῶν πάντων θὰ σκεφθῶμεν ἐν ἡμεῖς καὶ θ' ἀποφασίσωμεν μετὰ μελέτην ὅλων τῶν στοιχείων. Ἐκεῖνο ὅμως, περὶ τοῦ ὁποίου δὲν ἀμφιβόλλω, εἶναι τοῦτο : ὅτι ἡ Ἐκκλησία θὰ δύναται νὰ ὑπολογίσῃ βασίμως ἐπὶ τῆς συνδρομῆς τῆς Πολιτείας καθ' οἷονδὴποτε, πρόσφορον, τρόπον ἠθελον ἐκδηλωθῆ ἢ μέριμνα αὐτῆς ὑπὲρ τοῦ χεημαζομένου εὐσεβοῦς ἑλληνικοῦ λαοῦ. Εἶναι δὲ ἡ θεβαιότης αὐτῆ πολῦτιμον ἐφόδιον διὰ τὴν λήψιν σχετικῶν ἀποφάσεων ἐν τῷ ἀμέσῳ προσεχεῖ μέλλοντι.

Θὰ παρέλειπον καθήκον, πρὶν τελειώσω, ἂν δὲν

ἔφερον τὴν σκέψιν μου πρὸς τὰς Ἱερὰς Μητροπόλεις τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Θράκης δι' ὅσα ὑπέστησαν καὶ ὑφίστανται κατὰ συνέχειαν θεινὰ ἐκ μέρους τῶν Βουλγάρων. Ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν εὐλάβειαν καὶ διακριτικότητα, τὴν ὁποίαν ἐπέδειξαν καὶ δεικνύουν αἱ Γερμανικαὶ καὶ Ἰταλικαὶ Ἀρχαὶ Κατοχῆς πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Ἐκκλησίαν, οἱ Βούλγαροι, ἀπροκαλύπτως, ἰταμῶς καὶ ἀπροσχηματίστως, ἤσκησαν συστηματικὸν διωγμὸν κατὰ τῆς Ὁρθοδόξου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, τῶν Ἱεραρχῶν, τοῦ ἐφημεριακοῦ κλήρου, τῶν πιστῶν τέκνων αὐτῆς. Τὰ ληφθέντα ὑπ' αὐτῶν κατὰ τῆς Ἐκκλησίας μας μέτρα ἐφημερόσθησαν μὲ ὦμην περιφρόνησιν πρὸς πᾶν οὐχὶ μόνον χριστιανικόν, ἀλλὰ καὶ ἀνθρώπινον ἀκόμη αἰσθημα. Ἡ στυγρὴ μεταχειρίσις σεβασμίων Ἱεραρχῶν, ἀπομακρυνθέντων ἐξ τῶν ποιμνίων αὐτῶν, ὁ ἐξανδραποδισμὸς τοῦ ἐφημεριακοῦ κλήρου, ἡ καταθλιπτικὴ πίεσις τῶν τέκνων τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, αἱ λεηλασίαι, δηλώσεις καὶ βίαιοι θάνατοι ἀκόμη ὑπενθυμίζουσι ἐκείνους τοὺς μακρυνοὺς σκτεινοὺς χρόνους τῶν φρικτῶν διωγμῶν τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ. Ἡ Ἑλληνικὴ ὁμως Ἐκκλησία ἔχει γνωρίσῃς τοὺς δρόμους τῶν δοκιμασιῶν, καὶ, ἂν ἀδυνατῇ σήμερον νὰ περιφρουρήσῃ τὰ δικαιώματά της, τὰ ὁποῖα καθιέρωσαν ἀγῶνες καὶ θυσίαι ἐπὶ μακρὰν σειράν γενεῶν, ἐλευθέρων καὶ σκλάβων, δὲν εὐρίσκεται ὁμως ψυχικῶς μακρὰν τῶν δεινοπαθούτων τέκνων αὐτῆς, πρὸς τὰ ὁποῖα ἐκφράζει ζωηρὰν τὴν συμπάθειαν καὶ θαθεῖαν τὴν δδύνην διὰ τὰ σκληρὰ παθήματα αὐτῶν, πιστεύει δὲ ὅτι ὁ δίκαιος Θεὸς δὲν θὰ βραδύνῃ ν' ἀποκαταστήσῃ τὴν ἱστορικὴν δικαιοσύνην καὶ ν' ἀποδώσῃ εἰς αὐτὰ τὰ ἀπαράγραπτα δικαιώματά των.

Οὕτω, ἀγιοὶ ἀδελφοί, εἰσερχόμεθα ἤδη εἰς νέαν περίσθον ἐργασίας καὶ μόχθων. Διότι παρὰ τὸ ἐπιτελεσθὲν ἔργον μέχρι τούδε, τὸ ὑπολειπόμενον εἶναι σπουδαιότερον καὶ δι' αὐτὸ καὶ περισσότερον τραχύ. Ὁ δρόμος, τὸν ὁποῖον ἔχομεν νὰ διανύσωμεν, εἶναι ἀνάντης καὶ ἐπίπονος. Θὰ κουρασθῶμεν, ἀσφαλῶς, φέροντες τὸν Σταυρὸν ἐνδὸς τόσοσιν θαρέος καθήκοντος ὑπὸ τὰς σημερινὰς δυσχερεστάτας συνθήκας τοῦ ἔθνους ἡμῶν. Οὐχ ἤττον ἄς προχωρήσωμεν θαρροῦντες καὶ πιστεύοντες, γινόμενοι Κυρηναῖοι ὁ εἰς τοῦ ἄλλου. Εἰς τὸ τέρμα τοῦ δρόμου ἀναμένει ἡ δικαιοσύνη τῶν μόχθων καὶ ἡ ἐπιβράβευσις ἐκ μέρους τοῦ Θεοῦ «τοῦ λαλοῦντος δικαιοσύνην καὶ ἀγγέλλοντος ἀλήθειαν.» Κύριος ὁ Θεὸς ἄς παρέχῃ τὴν φωτεινὴν καθοδήγησιν Του ἐπὶ τὰ ἔργα καὶ τὰς διαθέσεις πάντων ἡμῶν τῶν διακονούντων ἐν τῇ Ἱερῇ Αὐτοῦ Οἴκῳ καὶ ἄς χαρίξῃ εἰς τὸν δοκιμαζόμενον ἑλληνικὸν λαὸν ὑπομονὴν καὶ ἐγκαρτέρησιν μέχρις οὗ φθάσωμεν, ἐν τῇ ἐλέει Αὐτοῦ, εἰς τὴν ποθητὴν ἡμέραν τῆς εἰρήνης τοῦ κόσμου καὶ τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν δικαίων τοῦ εὐσεβοῦς ἑλληνικοῦ ἔθνους.

Ἡ ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ Κ. ΛΟΓΟΘΕΤΟΠΟΥΛΟΥ

Μετὰ τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον ἔλαβε τὸν λόγον ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως καὶ Ὑπουργὸς τῶν Θρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας κ. Κ. Λογοθετοπούλου, ὅστις εἶπε τὰ ἑξῆς:

Μακαριώτατε
Σεβασμιώτατοι Σύνοδρον
Κύριε Ἐπίτροπε,

Λογίζω ἔμαυ ἐν ἰδιαιτέρως εὐτυχῇ—καὶ εὐχαριστῶ τὸν Θεὸν ἐπὶ τούτῳ—, διότι μοὶ παρέχεται ἡ εὐκαιρία νὰ ἐκπροσωπήσω σήμερον, ἐπὶ τῇ ἐναρκτηρῇ συνεδρίᾳ τῆς 8ῆς (ΠΗ') Συνοδικῆς Περιόδου, τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ νὰ γίνω διεξηγηθεὺς τῆς θαυτάτης εὐλαβείας αὐτῆς πρὸς τὴν Θεοφροῦρητον Ἑλληνικὴν Ἐκκλησίαν, ἡ ὁποία τόσοσιν σκληρῶς δοκιμάζεται κατὰ τὰς παρούσας, δυσχερεῖς δι' ὀλόκληρον τὴν ἀνθρωπότητα, ὥρας.

Ἐδρισκόμενος σήμερον ἐν μέσῳ Ὑμῶν, οὐχὶ μόνον ὡς ἀρμόδιος Ὑπουργὸς τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ πιστοῦ τῆς Ἐκκλησίας τέκνου, ἔχω τὴν συνείδησιν καθαρὰν, ὅτι ἐπετέλεσα τὸ πρὸς αὐτὴν καθήκον μου πάντοτε καὶ μετὰ προθυμίας, ἀποβλέπων ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ συμφέρον αὐτῆς καὶ ἐπιδιώκων ἐν παντὶ τὴν ἀναστήλωσιν τοῦ γοήτρου της καὶ τὴν περιφρούρησιν τῶν παραδόσεών της. Τὰ γεγονότα εἶναι εἰσέτι νωπὰ καὶ τὰ πράγματα «μονονοχι βρα» κατὰ τὴν δημοσθέπειον ῥῆσιν. Ἡ δὲ φωνὴ τῶν πραγμάτων, εὐγλωττοτέρα παντὸς φραστικοῦ τρόπου καὶ παντὸς ῥητορικοῦ σχήματος, ἀποθέτει τὴν ἐπίσημον σφραγίδα τῆς πράξεως εἰς τὰς ἐσωτερικὰς διαθέσεις καὶ τῆς Κυβερνήσεως, τὴν ὁποίαν ἐκπροσωπῶ, καὶ ἐμοῦ προσωπικῶς ὡς ἀρμόδιου Ὑπουργοῦ καὶ Ὁρθοδόξου χριστιανοῦ. Οὐδὲν ἤττον, μία συντομωτάτη ἀνασκόπησις τῶν κυβερνητικῶν ἐνεργειῶν εἰς τὰ ζητήματα τῆς ἐσωτερικῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας, οὐ μόνον δὲν θὰ ἦτο ἄσκοπος εἰς τὴν σημερινὴν, ἐπίσημον, συνεδρίαν, ἀλλὰ θὰ ἦτο καὶ χρήσιμος πρὸς καθοδήγησιν τοῦ Σώματος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου εἰς τὰς παραιτέρω ἀποφάσεις καὶ τὴν λοιπὴν ἐκκλησιαστικὴν πολιτείαν αὐτῆς.

Ὅτε ἀνῆλθομεν εἰς τὴν Ἀρχὴν, τὴν ἐπὶ ὕριον μίαν ἀπαραδειγματίστου ἔθνικῆς συμφορᾶς, εὕρομεν τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος ἔξω τῆς κανονικῆς τάξεως, δορυφόρον τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας καὶ τῶν κοσμικῶν ἀρχόντων. Ἀποφεύγω πάντα χαρακτηρισμὸν, διότι ἡ περίσθον ἐκείνη ἀνήκει πλέον εἰς τὴν ἱστορίαν καὶ ἐπαρτῆμαι εἰς τὸν ἱστορικὸν τοῦ μέλλοντος νὰ δώσῃ αὐτὸς τὸν δίκαιον καὶ ἀνάλογον χαρακτηρισμὸν. Ἐγὼ θ' ἀρκεσθῶ σήμερον νὰ εἶπω τοῦτο μόνον: ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις, τῆς ἐποίας ἔχω τὴν τιμὴν ν' ἀποτελῶ μέλος καὶ δὴ τὸ ἀρμόδιον ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων μέλος, δὲν ἠδύνατο νὰ παραμείνῃ ἀδιάφορος ἐνώπιον τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀνωμαλίας, ἡ ὁποία οὐ μόνον ἔθιγε τὸ θρησκευτικὸν αἰσθημα τῶν πιστῶν ἀλλὰ καὶ καθίστα τὴν Ἐκκλησίαν ἀνίκανον νὰ ἐξαρθῇ μέχρι τοῦ ὕψους, πνευματικοῦ καὶ κοινωνικοῦ, προσρισμοῦ αὐτῆς.

Καίτοι ὁμως ἠδυνάμεθα, ἐν τούτοις δὲν ἠθελήσωμεν νὰ διευθετήσωμεν τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀρρυθμίαν διὰ τῆς πολιτικῆς δυνάμεως τοῦ Κράτους, διότι τότε θὰ ὑπεπίπτομεν εἰς τὸ αὐτὸ, θαρύτατον, σφάλμα, τὸ ὁποῖον διέπραξαν οἱ προηγηθέντες ἡμῶν ἐν τῇ διακυβερνήσει τῆς Χώρας. Ἐκρίναμεν, ὅτι ἐπεβάλλετο νὰ ἀπο-

φασίση ή ίδια, έλευθέρως και άνεπιηρεάστως, περί τών ζητημάτων τής εϋταξίας αυτής με μοναδικόν γνώμονα και οδηγόν τήν μακραίωνα παράδοσιν και τά ιερά αϋτης θέσµια. Καρπός τής σκέψεως ταύτης υπήρξεν ή συγκληθέσσα τόν παρελθόντα Ίούλιον Μεζζών Ιερά Σύνοδος, τό άρµόδιον δηλονότι Σώµα, όπερ έδικαιούτο νά άποκαταστήσῃ, όπως και όντως άποκατέστησε, τήν διασαλευθείσαν, συνεπεία τών γνωστών γεγονότων και πράξεων, κανονικήν έν τῇ διακυβερνήσει τής Έκκλησίας τάξιν. Ούτω κατέστη δυνατόν, άνευ διαταράχων, εϋτάκτως και νομίμως, νά επανέρη ή Έλληνική Έκκλησία τόν Κανονικόν Προκαθήμενον αϋτης, τού όποιου ή άνυποχώρητος καρτερία και τό άπτότητον θάρρος έδικαίωσαν κατά πάντα τήν πρόκρισιν τής Ιεραρχίας τής Ελλάδος και έβεβαίωσαν, διά τής σφραγίδος τού άκάμπτου μαρτυρίου, τήν επίνευσιν τού Αγίου Πνεύµατος κατά τήν γενομένην έκλογήν.

Ήδη ή Έκκλησία τής Ελλάδος, επανευρούσα τόν κανονικόν ρυθµόν τής έσωτερικής ζωής αϋτης, τό άνεκτίμητον άµα και όλόκληρον τό κύρος αϋτης παρά τοίς πιστοίς άνέκτησεν. Διό και είµαι βέβαιος, ότι εις τήν σηµερινήν μεγάλην δοκιµασίαν τού έλληνικού λαού ή Έκκλησία θά δυνήθη νά διαδραµατίσῃ σπουδαιότατον πρόσωπον, συνεπικουρούσα καρποφόρως τήν Πολιτείαν εις τό τραχύ και επίµοχθον έργον τής. Τήν δέ βεβαιότητα ταύτην βασίζω εις τό γεγονός, τό εκ τής ιστορίας και τής πείρας αιώνων προσεπιμαρτυρούµενον, ότι πάντοτε, εις τās δραµατικές περιστάσεις τού Έλληνικού Έθνους, ή Έλληνική Έκκλησία ισχυρώς, όπως και σήµερον, διοικουµένη, συντέλεσε τό μέγιστον εις τήν παραµούθειαν και ένίσχυσιν τού λαού, διετήρησεν άµείωτον τό έθνικόν φρόνηµα και ένίσχυσε τήν κλονισθείσαν πρός καιρόν έμπιστοσύνην αϋτου πρός τό καλύτερον και ένδοξότερον μέλλον.

Η Κυβέρνησις υπολογίζει, ότι ή Έκκλησία τής Ελλάδος θά τεθῃ επί κεφαλής τής μεγάλης Σταυροφορίας, τήν όποιαν όφείλοµεν πάντες νά διεξαγάγωµεν, με άυταπάρνησιν και εϋψυχίαν, διά νά εξέλθωµεν άπό τήν παρούσαν δοκιµασίαν, με όσον τό δυνατόν µικροτέρας όλικιάς και ήθικās ζηµίας. Είναι τούτο όχι άπλώς άνάγκη σκληρά και άδήριτος. Είναι επί πλέον άξίωσις τού ταλαιπωρουµένου, έξ υπαιτιότητος άλλων, έλληνικού λαού. Είναι άξίωσις εκ τών πραγµάτων ανακύπτουσα ως έντολή τού Έθνους πρός πάντας άνεξαιρέτως: πρός τήν Έκκλησίαν, νά εκδαπανήσῃ έαυτήν εις τήν έθνικωτάτην ταύτην υπηρεσίαν πρός τόν λαόν, νά αναπτύξῃ πάσας τās άρετάς τής Φυλής, ώστε νά µη καµφθῇ άπό τό θάρρος τής δοκιµασίας του πρός τούς Κυβερνήτας, νά εξασφαλίσουν τούς πόρους και τά μέσα, διά τών όποιων θά φθάσωµεν, άλώθηται, μέχρι τής ήµέρας τής ειρήνης.

Έρµηνευόν τήν πλευράν, ή όποια άφορά εις τό καθήκον τούτο τής Κυβερνήσεως εύρίσκοµαι εις τήν ευχάριστον θέσιν νά βεβαιώσω τό Διοικούν Σώµα τής Έκκλησίας τής Ελλάδος περί τής αναλλοιώτου εϋλαβείας αϋτης και περί τής σταθεράς αποφάσεώς της νά θέσῃ τήν όλικήν και ήθικήν δύναµιν αϋτης εις τήν διάθεσιν τής Έκκλησίας έν παντί. Είµαι άπο-

φασισµένος, ως άρµόδιος Ύπουργός τής Κυβερνήσεως, νά δοηθήσω τήν Ιεράν Σύνοδον εις τήν ρύθµισιν όλων τών ζητηµάτων, τά όποια επιδέονται διακανονισµού, είτε άφορούν τήν έσωτερικήν ζωήν τής Έκκλησίας είτε συνδέονται πρός τήν προσωπικήν κατάσταση τών όργάνων αϋτης. Και επ' ευκαιρία παρέχω όµνιν, υπό τύπον όμολογίας ένώπιον τού Θεού, τήν διαβεβαίωσιν, ότι θά πράξω πάν τό επ' έµοί, ώστε αι πρός τήν Έκκλησίαν υπηρεσίαι τής παρούσης Κυβερνήσεως νά παραµείνωσιν ως σταθµός και υπόδειγμα τής όφειλοµένης συμπεριφοράς τής Πολιτείας πρός αϋτήν. Ελπίζω, ότι ό Πανάγαθος θά με άξιώσῃ νά ίδω πραγµατούµένην τήν επιθυµίαν μου ταύτην, επιθυµίαν εϋλαβοϋς τέκνου τής Έκκλησίας, όπως θέλω νά έλπίζω, ότι ή παρούσα Ιερά Σύνοδος θά έργασθῇ μετά συνέσεως και επιµονής, όπως ολοκληρώσῃ τά επιβαλλόµενα μέτρα, διά τών όποιων ή Έκκλησία θά επανέλθῃ εις τήν παλαιάν της ευκλειαν.

Δύναµαι νά προσθέσω, ότι διά νόµου, κατ' αϋτάς δημοσιευοµένου, συνεστήσαµεν έν Ίωαννίνοις Όργανισµόν Δημοσίας Αντιλήψεως και Κοινωνικής Προνοίας Ήπειρου, υπό τήν προεδρίαν τού Μητροπολίτου Ίωαννίνων, εκπροσωποϋντος τόν όργανισµόν τās ανατεθειµένας δέ ταύτας άρµοδιότητας εις τόν Μητροπολίτην Ίωαννίνων σκεπτόµεθα νά αναθέσωµεν και όπου παραστή άνάγκη, ευρυνοµένων ούτω τών δικαιωµάτων τών Αρχιερέων, διότι πιστεύοµεν, ότι εις τήν Ιεραρχίαν μετά πεποιθήσεως δυνάµεθα νά αναθέσωµεν τά κοινωφελέστερα τών έργων.

Εϋτυχεί δέ ή Κυβέρνησις έν τῇ παρά τῇ Ιερά Σύνοδω εκπροσωπήσει αϋτης διά τού ειδικωτέρου τών επιστηµόνων, οϋτινος γνωστή και έν τῇ Δύσει ή Κανονοµάθεια και πρός τόν όποιον ή άπόλυτος τής Κυβερνήσεως έμπιστοσύνη παρέχει και εις τήν Έκκλησίαν έτι μάλλον τήν ευχέρειαν κανονικής συνεργασίας και κανονικών κατευθύνσεων. Ο Έπίτροπος µάλιστα τής Επικρατείας έχει ειδικώς ένταλή πρός µίαν άπεριόριστον και αϋστηροστάτην έποπτείαν επί τής άπροφασίστου αναγνωρίσεως και επιλύσεως τών τής Έκκλησίας αποφάσεων.

Ελευθέρος πλέον άνευ οίουδήποτε έµποδίου έ κανονικός δρόµος.

Αποτελείτε, Μακαριώτατε και Σεβασµιώτατοι Συνοδικοί, τούς επιστάτας τής κανονικής τάξεως έν τῇ Έλληνική Έκκλησία: πάν δέ τό Έλληνικόν άναµένει παρά τής νέας Ιεράς Συνόδου τήν πλήρη κατοχύρωσιν τών έντολών τού Κυρίου και τήν έν ταύταις εϋστοχον και καρποφόρον διαπαιδαγωγήσιν.

Είσθε ή άφετηρία τής ανατειλάσης νέας Έκκλησιαστικής έποχής, παρ' ής τούς μάλλον ευχύµους άπεκδέχεται ή Πατρις καρπούς.

Υπολείπεται ήδη νά εκτελέσω έν καθήκον εξαιρετικώς ευχάριστον, τό έποσον παρέλειψα έν αρχῇ τού λόγου μου, αλλά τού όποιου ή εκτέλεσις ποτέ δέν είναι άκαιρος. Οφείλω νά ευχαριστήσω εκ μέσης καρδίας τόν Μακαριώτατον Πρόεδρον, δι' όσα ήγαθόνθη νά είπη πρός ήµās: περί τής προσωπικής μου συμβολής εις τήν ευχταίαν ρύθµισιν τών εκκλησιαστικών µας πραγµάτων. Ο Μακαριώτατος έτόνισε ζωηρώς τήν συμβολήν μου ταύτην. Ευχαριστώ και

πάλιν διὰ τὴν διάκρισιν αὐτῆν. Νομίζω ὅμως, ὅτι ὁ δὲ δὴποτε καὶ ἂν πράξῃ τις διὰ τὴν Ἐκκλησίαν, οὐδέποτε τοῦτο θὰ εἶναι ἀρκετὸν καὶ ἀνάλογον τῆς ἐφείλης, τὴν ὅποιαν ἕκαστος ἔχει πρὸς αὐτήν. Ἡ ἐγνωμοσύνη εἶναι μία ἐκ τῶν λαμπροτάτων ἰδιοτήτων τῆς ἀνθρωπίνης ἀρετῆς. Ἡ δὲ ἀρετὴ μόνον διὰ κόπων καὶ μόχθων ἀποκτάται.

Ὁ Θεὸς τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Πίστεως Ἰδρυτῆς, ἃς κατευθύνῃ καὶ ἃς εὐλογῇ, Μακαριώτατε καὶ Σεβασμιώτατοι Συνοδικοί, τὰ θεάρεστα ἡμῶν ἔργα ἐπ' ἀγαθῆς τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Πατρίδος.

Ο ΣΕΒ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ ΣΥΜΨΗΦΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΜΕΙΖΟΝΑ Ι. ΣΥΝΟΔΟΝ

Κατὰ τὴν αὐτὴν συνεδρίαν, ὁ Συνοδικὸς Σύνοδος Σεβ. Δημητριάδος κ. Ἰωακείμ προέβη εἰς τὴν ἀκόλουθον δήλωσιν:

»Λυποῦμαι, διότι, ὅταν τὸν παρελθόντα Ἰούλιον ἐκλήθην παρὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν διὰ τὰ μετὰ τὴν Μείζονος Συνόδου τῶν Ἀρχιερέων πρὸς κανονικὴν ρύθμισιν τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ ζητήματος, μοὶ ἦτο ὅλως ἀδύνατον νὰ ἔλθω εἰς Ἀθήνας, καὶ διὰ τὴν τότε πλήρη σχεδὸν ἔλλειψιν συγκοινωνιακῶν μέσων καὶ πρὸ παντὸς διὰ τὸ ἀκροφαλὲς τῆς υγείας μου, χάριν τῆς ὅποιας τέσσαρες ἰατροὶ ἐν συμβουλῇ, τότε ἀκριβῶς, μοὶ εἶχον ἐπιβάλλει τελεῖαν ἡσυχίαν, ἀπόλυτον ἀποχήν καὶ ἀπλῶν ἀκόμη ἀνωμαλιῶν.

»Ἢδη δυνάμενος σὺν Θεῷ ν' ἀναλάβω τὰ Συνοδικὰ μου καθήκοντα, λαμβάνων δὲ ἀφορμὴν ἐκ τῶν λεχθέντων κατὰ τὴν συζήτησιν ταύτην, ὡς ἔγραψα καὶ πρὸς τὸν Μακαριώτατον, δηλῶ καὶ ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ὅτι ἀποδέχομαι πλήρως τὴν ἀπόφασιν τῆς Μείζονος ἐκείνης Ἱερᾶς Συνόδου, ὡς ἀπολύτως κανονικὴν καὶ δικαίαν, καὶ θεωρῶ ἐμαυτὸν ὡς σύμφηγον μετὰ τῶν ἀποτελεσάντων αὐτὴν Σεβασμιωτάτων Ἀρχιερέων, ἢ ὅποια μετ' ἀληθοῦς ἐκκλησιαστικοῦ πνεύματος ἐπηνώρθωσε μίαν ἀδικίαν, δημιουργηθεῖσαν διὰ κυβερνητικῆς ἐπεμβάσεως, ὅχι μόνον κατὰ τοῦ κανονικῶς ἐκλεγέντος ὑπὸ τῆς Ἱεραρχίας Ἀρχιεπισκόπου ἀλλὰ καὶ κατ' αὐτῆς ταύτης τῆς Ἐκκλησίας, μὴ δυναμένης τότε οὐδ' ἀπλῶς νὰ διαμαρτυρηθῇ.

Η ΣΥΝΘΕΣΙΣ ΤΩΝ ΣΥΝΟΔΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ

Ἀκολούθως ὁρίσθησαν αἱ οἰκεταὶ Συνοδικαὶ Ἐκπροσωπεῖται καὶ Ἐπιτροπαὶ ὡς ἑξῆς:

1. Παρὰ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτῆς οἱ Σεβασμιώτατοι Σύρου, Τήνου, Ἄνδρου κ. Φιλάρετος καὶ Φλωρίνης κ Βασίλειος.

2 Μέλος τοῦ Συμβουλίου τῆς Σχολῆς τῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς ὁ Σεβασμιώτατος Ἡλείας κ. Ἀντώνιος.

3. Ἐπιτροπεῖα ἐπὶ τοῦ ἐπισήμου Δελτίου «Ἐκκλησία» ἐκ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου ὡς Προέδρου καὶ τῶν Σεβασμιωτάτων Μεσσηνίας κ. Πολυκάρπου καὶ Θεσσαλιώτιδος κ. Ἰεζεκιὴλ ὡς μελῶν.

4 Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῶν δαπανῶν τοῦ Συνοδικοῦ Γραφείου ἐκ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου ὡς

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ἀπαρχὴ ἀναγνωρίσεως.

Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, κατὰ τὴν ἐναρκτήριον συνεδρίαν τῆς ἑαυτοῦ συνοδικῆς περιόδου, ἐδήλωσεν, ὅτι, ὡς Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Προνοίας, εἰσηγήθη τὴν ἔκδοσιν νομοθετικοῦ διατάγματος, διὰ τοῦ ὁποῦν ἡ κοινοικὴ πρόνοια εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Γενικῆς Διοικήσεως Ἡπείρου ἀνατίθεται εἰς τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Ἰωαννίνων μετ' ἐξουσίας δικαιοδοσίας εἰς ὅτι ἀφορᾷ εἰς τὴν περιθάλψιν τοῦ δεινοπαθοῦντος πληθυσμοῦ τῆς περιφερείας ἐκείνης, παρέχεται δὲ ἡ εὐχέρεια τῆς ἐπεκτάσεως τοῦ θεσμοῦ καὶ εἰς τὰς ὑπολοίπους περιφερείας τοῦ Κράτους. Ἡ δὴλωσις αὕτη ἐγένετο δεκτὴ μετ' ἰδιαίτερον εὐχαρίστησιν ἐκ μέρους τῶν ἀρμοδίων ἐκκλησιαστικῶν κύκλων, διότι ἀποελεῖ τὴν πρώτην, ἐπίσημον, ἀναγνώρισιν τῆς Πολιτείας πρὸς τὰς ἐπίστοις ὑπηρεσίας, τὰς ὁποίας ἡ Ἐκκλησία δύναται νὰ προσφέρῃ εἰς τὴν σημερινήν, μεγάλην, δοκιμασίαν τοῦ ἐν-ἑβόης ἑλληνικοῦ λαοῦ. Βεβαίως ἢ ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας ὀργάνωσις τῆς Κοινωνικῆς Προνοίας δὲν εἶναι ἔργον ἀπλοῦν καὶ εὐχερές, ἰδίᾳ κατὰ τὰς παρούσας, ὑπὸ πᾶσαν ἐποχὴν δυσχερεῖς, σιγμᾶς. Γενικῆς δὲ πεποιθήσεως κρατεῖ, ὅτι ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἰωαννίνων κ. Σπυρίδων, μετὰ τὴν ἐγνωσμένην ὀργανωτικὴν του ἱκανότητα, τὸν διάπυρον ζῆλόν του εἰς ἔργα εὐποιῖας, τὴν ἀκάματον φιλοποσίαν του καὶ τὴν ἐρεμουργὸν δραστηριότητά του, θὰ ὑπερπηδήσῃ πᾶσαν δυσχερείαν, θὰ παρακάμψῃ πᾶν κώλυμα καὶ θὰ διεξαγάγῃ καὶ τὸ νέον τοῦτο, μέγα καὶ ἐθνωφελές, ἔργον ἐπιτυχῶς καὶ ἐπωφελῶς διὰ τε τοὺς πιστοὺς τῆς περιφερείας του καὶ διὰ τὸ γόητρον τῆς Ἐκκλησίας. Δὲν πρέπει δὲ ν' ἀπομένῃ ἀμφιβολία, ὅτι συντόμως ἡ Ἐκκλησία θὰ χρησιμοποιηθῇ ἐδρύματα εἰς τὴν ὀργανώσιν τῆς Κοινωνικῆς Προνοίας καθ' ὅλην τὴν Ἐπικράτειαν, ὅπως ἐγκαίρως καὶ εὐσιύχως εἰσηγήθη πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος.

Τὰ Κατηχητικὰ Σχολεῖα.

Τόσον ἐν Ἀθήναις ὅσον καὶ εἰς πολλὰς ἐπαρχίας ἐπανήρξισεν κατ' αὐτὰς ἡ λειτουργία τῶν Κατηχη-

Προέδρου καὶ τῶν Σεβ. Πολυανῆς κ. Κυρίλλου καὶ Δρυϊνουπόλεως κ. Δημητρίου ὡς μελῶν.

5. Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῶν προσφυγῶν ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν ἡμερησίων ἐκ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου ὡς Προέδρου, ἀναπληρουμένου ὑπὸ τοῦ Ἀντιπροέδρου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τῶν Σεβασμιωτάτων Δημητριάδος κ. Ἰωακείμ καὶ Φλωρίνης κ. Βασιλείου.

6. Εἰσηγγηταὶ ὁρίσθησαν: α' Ἐπὶ τῶν γάμων, ὁ Σεβασμιώτατος Ἡλείας κ. Ἀντώνιος· β' Ἐπὶ τῶν μοναστηριακῶν, ὁ Σεβασμιώτατος Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας κ. Θεόκλητος· καὶ γ' Ἐπὶ τῶν διδασκτικῶν βιβλίων, ὁ Σεβασμιώτατος Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης κ. Ἀνδρέας.

7. Ἐπιμελητῆς τοῦ Συνοδικοῦ Ἀρχείου, ὁ Σεβασμιώτατος Ἡλείας κ. Ἀντώνιος.

τικῶν Σχολείων. Καὶ οἱ ἀρμόδιοι κληρικοὶ καὶ οἱ γονεῖς ἐπιδεικνύουν ἐν προκειμένῳ ζωηρὸν ἐνδιαφέρον καὶ ζήλον πολὺν. Εἶναι δὲ πράγματι ἀνάγκη ἐπιτακτικὴ νὰ τονωθῇ ἡ διδασκαλία εἰς τὰ Κατηχητικὰ Σχολεῖα καὶ νὰ προσελκυσθῶν εἰς αὐτὰ ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότεροὶ Ἑλληνόπαιδες ἀμφοτέρων τῶν φύλων. Πέριξ ἡμῶν ἐντείνεται ἡ ψυχικὴ κρίσις καὶ ἐπεκτείνεται ἡ ἠθικὴ κατάπτωσις. Εἶναι ἀνάγκη καὶ ἔχωμεν ὑποχρέωσιν νὰ προστατεύσωμεν, πρὸ παντός, τὴν εὐπλασίον νεότητα, ἀντιδρώντες, διὰ παντὸς τρόπον, ἐναντίον τοῦ δλεθροῦ παραδείγματος, τὸ ὁποῖον ἐμφανίζει ἡ ἀσυνάρτητος καὶ ἀκατεύθυντος, σημερινή, κοινωνικὴ ζωὴ. Μὲ τὴν περισυλλογὴν τῶν νεαρῶν βλαστῶν εἰς τὰ θερμοκήπια τῆς Πίστεως καὶ τῆς Ἀρετῆς—ὁποῖα εἶναι τὰ Κατηχητικὰ Σχολεῖα—, μὲ τὴν ἐκλεκτὴν πνευματικὴν τροφήν, μὲ τὴν ἐξοικείωσιν πρὸς τὴν ἠθολαστικὴν διδασκαλίαν τῆς Ἀγίας ἡμῶν Ὁρθοσκειάς, μὲ τὴν μετὰγγισιν τοῦ πνεύματος τῆς καρτερίας καὶ τῆς ἐλπίδος εἰς τὰς τρυφεράς ψυχὰς των, θὰ δυνηθῶμεν νὰ κρατήσωμεν τὴν νεότητα μακρὰν ἀπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῶν σεσηπότων μελῶν τῆς κοινωνίας. Πρέπει δὲ νὰ θεωρηθῇ ἐδύχημα, ὅτι ἡ ὑγιὴς αὐτὴ ἀντίληψις περὶ τοῦ καθήκοντος ἐναντι τῆς ἑλληνικῆς νεότητος διέπει ὄχι μόνον τοὺς ἰθύνοντας κύκλους τῆς Ἐκκλησίας ἀλλὰ καὶ τὸν κατώτερον κλήρον καὶ τὸ σύνολον σχεδὸν τῶν γονέων χριστιανῶν, οἱ ὁποῖοι μὲ τόσην συγκινητικὴν ἐμπιστοσύνην παραδίδουν τὰ τέκνα των εἰς τὰς φροντίδας καὶ τὴν στοργὴν τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας διὰ νὰ τὰ χειραγωγήσῃ ἀσφαλῶς εἰς τὴν Ἀρετὴν, ἡ ὁποία, «μόνη διάχρυσον ἱμάτιον ἔνδοθεν καὶ ἔξωθεν ἔχει». Ὡς δὲ διδάσκει ὁ Ἱερός Χρυσόστομος: «Ἡ ἀρετὴ ἐκ τῶν μικρῶν αὖξεται. Ἀρχὴν λαβοῦσα πρόεισι καὶ οὐδαμοῦ ἴσταται.»

Πρὸς τὴν γῆν.

Αἱ δυσκολίαι τοῦ ἐπισητισμοῦ, τὰς ὁποίας προεκάλεσεν ἡ τελευταία πολεμικὴ ἀναστάσις καὶ ἀπὸ τὰς ὁποίας τόσον ὑποφέρει ὁ εὐσεβὴς ἑλληνικὸς λαός, θὰ δώσουν εἰς αὐτὸν τὴν εὐκαιρίαν ν' ἀποκομίσι μερικὰ σωτήρια διδάγματα διὰ τε τὸ παρὸν καὶ διὰ τὸ μέλλον. Ἐν δὲ ἀπὸ τὰ διδάγματα αὐτὰ θὰ εἶναι καὶ ἡ ἀνάγκη τῆς ἐντατικῆς καλλιιεργείας τῆς γῆς. Ἐὰν εἴχομεν διδαχθῇ καὶ συνηθίσει νὰ καλλιεργῶμεν τὴν γῆν μέχρι καὶ τοῦ ἐλαχίστου ἀκαλύπτου τμήματός της μὲ εἶδη ἀπαραίτητα διὰ τὴν διατροφὴν τοῦ λαοῦ ἔὰν δὲν εἶχε τόσον εὐδρείας διαδοθῇ τὸ νόσηρὸν πνεῦμα τῆς ἀστυφιλίας, τὸ ὁποῖον ἀποαπᾶ ἀπὸ τὴν παραγωγὴν ἀπειρίαν εὐδρώστων ἐργατικῶν χειρῶν ἔὰν εἴχομεν ἐγκαίρως φροντίσει, διὰ καταλλήλου κατηχήσεως, νὰ ἐξυψώσωμεν τὴν ἐπιμέλειαν τῆς γῆς εἰς τὴν κοινὴν ἐκτίμησιν, ὥστε νὰ μὴ θεωρητῆται αὕτη ὡς ἀπασχόλησις πολιτῶν κατωτέρας ποιότητος δὲν θὰ ἐστερουμέθα, κατὰ τὴν σημερινὴν περίοδον, μερικῶν ἀπαραίτητων εἰδῶν διατροφῆς, τὰ ὁποία ἐν ἀφθονίᾳ θὰ ἠδύνατο νὰ παραγάγῃ ἡ ἑλληνικὴ γῆ ἐπιμελῶς καλλιεργουμένη. Διὰ τὴν διδασκαλίαν τοῦ μαθήματος τούτου οἱ περισσότεροι ἀρμόδιοι εἶναι προφανῶς οἱ ἐκπαιδευτικοὶ καὶ οἱ ἐκκλησιαστικοὶ λειτουργοί. Οἱ

πρῶτοι, ἐθίζοντες τοὺς μαθητὰς εἰς τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν γῆν· οἱ δεύτεροι, ὑποδεικνύοντες λόγῳ καὶ ἔργῳ εἰς τοὺς ὠρίμους πολίτας τὰ ὠφελήματα ἐκ τῆς ἀγάπης αὐτῆς. Καὶ εἰς τὸ ζήτημα αὐτὸ οἱ ἐκκλησιαστικοὶ λειτουργοὶ δύνανται καὶ ὀφείλουσι νὰ ὀργανώσουν ἐγκαίρως τὴν μικρὰν Σταυροφορίαν των ἕκαστος. Οὐδεὶς γνωρίζει, πόσον θὰ διακρίσονται αἱ σημεριναὶ δυσκολίαι τῆς ζωῆς. Τὸ μέλλον δὲν πρέπει νὰ εὐρη τὸν λαὸν ἀνέτοιμον. Εἶναι ἀνάγκη νὰ προβλέψωμεν διὰ τὴν Αὔριον, ὥστε νὰ εἶναι ὀλιγώτερον δύσκολος ἀπὸ τὴν Σήμερον. Ὀφείλομεν ὅλοι νὰ ἐνθυμηθῶμεν τοὺς σοφοὺς λόγους τοῦ Ξενοφῶντος, διακηρύσσοντος, ὅτι ἡ ἐπιμέλεια τῆς γῆς «εἰσικεν εἶναι ἅμα τε ἠδυσπάθει τις καὶ οἴκου αὖξησις καὶ σωμάτων ἄσκησις καὶ εἰς τὸ δύνασθαι ὅσα ἀνδρὶ ἐλευθέρῳ προσήκει».

Περὶ τὴ καὶ ἐπιβλαβής.

Ἡ Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν, δι' ἐγκυκλίον πρὸς τοὺς ἐφημερίους τῆς δικαιοδοσίας αὐτῆς, συνέστησεν, ὅπως οὗτοι μὴ χρησιμοποιοῦν πρόσωπα τρίτα, ἔξω τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ κύκλου εὐρισκόμενα, διὰ τὴν ὑποστηρίξειν τῶν αἰτημάτων αὐτῶν. Διότι, ἔὰν μὲν τὸ αἶτημα εἶναι εὐλόγον, γίνεται δεκτὸν καὶ ἱκανοποιεῖται χωρὶς παρέμβασιν ἄλλων προσώπων. Ἐὰν δὲ εἶναι ἀδικαιολόγητον, εἰς οὐδὲν θὰ ὀφελήσῃ ἡ μεσολάβησις. Ἀπλῶς μόνον ἡ χρησιμοποίησις τῶν κοινῶς καλουμένων «πλαγίων μέσων» θὰ δημιουργήσῃ τὴν ἀστήρικτον ἐντύπωσιν, ὅτι εἰς τὴν Ἐκκλησίαν δὲν ἐφαρμόζεται ὁ νόμος τῆς ἰσότητος καὶ τῆς δικαιοσύνης ἐναντι πάντων.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ

— Ἐχορηγήθη μηνιαία ἄδεια εἰς τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Κοζάνης κ. Ἰωακείμ δι' Ἀθήνας.

— Διωρίσθησαν μέλη τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος: Τακτικά: Ὁ πανός, Ἀρχιμανδριτὴς Ἰωακείμ Σμυρναίωτης καὶ ὁ Ἱεροῦ, Ἀλέξανδρος Ρέππας. Ἀναπληρωματικά δέ, οἱ αἰδεσιμώτατοι Νικόλαος Ἰωάννου καὶ Γεώργιος Παπαδόπουλος.

— Διωρίσθη Πρωτοσύγκελλος παρὰ τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας ὁ πανοσιολ. Ἀρχιμανδριτὴς Κωνσταντῖνος Ποῦλος.

— Διωρίσθησαν κλητήρες:

1. Α' τάξεως παρὰ τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει Κορινθίας ὁ Νικόλαος Γ. Φραγκόπουλος.

2. Β' τάξεως παρὰ τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει Θηβῶν καὶ Λαρυμείας ὁ Δημήτριος Τσιμαρᾶς ἀντὶ τοῦ μέχρι τοῦδε τοιοῦτου Παν. Παπασύρου, ἀπολυθέντος.

ΙΕΡΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ

Τὸν Μακαριώτατον ἐπισκέφθη καὶ συνδιελέχθη μετ' αὐτοῦ ἐπὶ μακρὸν ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως κ. Γ. Τσοκόλογλου. Ἡ συνομιλία περιεστράφη εἰς τὰ ἐπείγοντα οἰκονομικὰ ζητήματα τῆς Ἐκκλησίας.

— Ἡ Α. Μ. ἐδέχθη τὴν ἐπίσκεψιν τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν Κοζάνης κ. Ἰωακείμ, Αἰτωλοακαρνανίας κ. Ἱεροθέου καὶ Μαρωσίας κ. Βασιλείου.

— Ἐπίσης ἐδέχθη εἰς ἀκρόασιν τοὺς πρῶτον Ὑπουργοὺς κ.κ. Θ. Τουκοβασίλην, Ἄνδρ. Κατήχημακον, Ν. Ἀβραάμ, Γ. Παπανδρέου καὶ Γ. Σίδερην τοὺς καθηγητὰς Πανεπιστημίου κ.κ. Ἀμίλκαν Ἀλιβιζάτον, Κων. Τσουκαλῶν καὶ Κων. Τριανταφυλλόπουλον τὸν νομάρχην Ἀργολιδοκορινθίας κ. Α. Πατρίνον τοὺς δημάρχους Καλλιθέας

κ. Κασσιμακλήν καὶ Ἐδέσσης κ. Σηρέναν τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν Τύπου καὶ Ραδιοφωνίας κ. Πολ. Χατζημανώλην τὸν Εἰσαγγελεῖα κ. Μικρούλεαν τὸν Ἀρχηγὸν τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων κ. Ἰω. Βασιλόπουλον τὸν καθηγητὴν τῆς Μουσικῆς κ. Κ. Ψάγον τὸν ἰατρὸν κ. Β. Βοϊταν καὶ τὸν ἱατροδικαστὴν κ. Γ. Τρουπάκη τὴν Πρόεδρον τοῦ Λυκείου Ἑλληνίδων κ. Τριανταφυλλίδου καὶ τὰς Κατ. Ἀνδρέου Μιχαλακοπούλου καὶ Ἄγγαν Παπαδημητρίου. ἔτι δὲ πολλὰς Κυρίας ἐκ τῶν πρωτοστατουσῶν εἰς τὴν φιλανθρωπικὴν κίνησιν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς.

— Ὁ Μακαριώτατος ἐπισκέφθη τοὺς ἐν τῷ Νοσοκομείῳ «Εὐαγγελισμὸς» νοσηλευομένους Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας Ἰωαννίνων κ. Σπυρίδωνα καὶ Παραμυθίας κ. Γεώργιον.

— Ἡ Α.Μ. ἐδέχθη εἰς μακρὰν συνεργασίαν τὸν Διευθυντὴν τοῦ Συντονισμοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐθνικῆς Προνοίας κ. Καρυδάκη ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς ἐνδεχομένης ὑπευθύνου ἀναμείξεως τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὴν περίθαλψιν τῶν δεινοπαθουσῶν τάξεων τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ.

— Τὴν 3 Ὀκτωβρίου, ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος προέστη τῆς πανηγύρεως τοῦ Πολιούχου τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν Ἀγίου Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου, τελέσας τὴν θείαν λειτουργίαν μὲ συλλειτουργοὺς τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας Ἐλασσάνος κ. Καλλίνικον, Πολυανῆς κ. Κύριλλον, Ἡλείας κ. Ἀντώνιον, Σύρου κ. Φιλάρτεον, Φλωρινῆς κ. Βασίλειον καὶ Δρυϊνουπόλεως κ. Δημήτριον, εἰπὼν ἅμα καὶ τὸν θρησκευτικὸν πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας.

Κατὰ τὸν ἑσπερινόν, προέστη ὁ ἐκ τῶν Συνοδικῶν Συνέδρων Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σύρου κ. Φιλάρτεος, κηρύξας ἐπὶ τῆς ἑορτῆς.

— Ἐπίσης, τὴν Κυριακὴν, 12 Ὀκτωβρίου ὁ Μακαριώτατος ἐχοροστάτησεν ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ τῆς Μητροπόλεως καὶ προέστη τοῦ Μνημοσύνου τῶν πεσόντων ἱατρῶν μετὰ τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἰωακείμ, Δρυϊνουπόλεως κ. Δημητρίου, Παροναξίας κ. Χερουβείμ, Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης κ. Ἀνδρέου καὶ Μαρωναςίας κ. Βασιλείου.

— Περὶ τὴν μεσημβριάν τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἐδέχθη ἐν τῷ Ἀρχιεπισκοπῇ τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας Ζιχῶν κ. Ἀλέξανδρον, Φιλίππων καὶ Νεαπόλεως κ. Χρυσόστομον, Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἰωακείμ, Σερῶν κ. Κωνσταντίνον καὶ Μαρωναςίας κ. Βασίλειον διὰ ζητήματα τῶν ἐπαρχιῶν αὐτῶν.

— Ὁ Μακαριώτατος, τὴν 18 Ὀκτωβρίου, προέστη τῆς Ἱερᾶς Πανηγύρεως τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ, τελέσας τὴν θείαν λειτουργίαν μετὰ τῶν Σεβασμιωτάτων Συνοδικῶν Συνέδρων Ἡλείας κ. Ἀντωνίου καὶ Σύρου κ. Φιλάρτεου, εἰπὼν ἅμα τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας.

— Ὁ Μακαριώτατος, δι' ἀποφάσεώς Του, συνέστησε Κεντρικὴν Ἐπιτροπὴν πρὸς συλλογὴν ἐράνων ὑπὲρ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Σχετικὰ λεπτομέρειαι ἀναγράφονται εἰς ἄλλην σελίδα τοῦ Δελτίου.

— Ὡσαύτως, προήδρευσε τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ο.Α.Ε.Π., Οἴκου Τυφλῶν καὶ Σιβιτανιδείου Σχολῆς, ἐπὶ δὲ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου καὶ τῆς Μπαγκειῶν Ἐπιτροπῆς.

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΑἴΓΩΛΟΚΑΡΝΑΝΙΑΣ

— Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ. Ἱερόθεος, τυχὼν 20μέρου ἀδείας ἐκ μέρους τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἀνεχώρησεν εἰς Ἀθήνας δι' ὑπηρεσιακὰς ὑποθέσεις τῆς Μητροπόλεως.

— Τὴν 4 τρέχοντος, ἐπὶ τῇ ὀνομαστικῇ ἑορτῇ τοῦ Σεβ. ἐγένετο πανηγυρικὴ λειτουργία ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς, παρισταμένων ὅπαντων τῶν κληρικῶν τῆς πόλεως καὶ πικνοῦ πλήθους εὐσεβῶν χριστιανῶν.

— Ἀπὸ τῆς 5 Ὀκτωβρίου ἐ. ἔ. ἤρχισαν τὰ κηρύγματα εἰς τοὺς Ἱεροὺς Ναοὺς τῆς Ἱερᾶς πόλεως τοῦ Μεσολογίου ὡς καὶ ἡ λειτουργία τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων, κατωτέρων καὶ μέσων. Εἰς τὰ Κατηχητικὰ Σχολεῖα διδάσκουν τακτικῶς ὁ Πρωτοσύγκελλος Ἀρχιμανδρίτης κων. Πολύς, ὁ κ. Γ. Ἀλεξανδρόπουλος, καθηγητῆς καὶ ὁ δις Μυρία Λόντου, ἐπὶ τοῦτ' ἐκπαιδευθεῖσα ἐν Ἀθήναις.

— Ἐπίσης τῆς ἑδοῦς τῆς Μητροπόλεως, εἰς τὰ χωρία

καὶ τὰς κώμας τῆς ἐπαρχίας Μεσολογίου κηρύσσει ὁ Ἀρχιμ. Σωφρόνιος Παπακυριακοῦ εἰς τὸ Ἀγρίνιον, εἰς τοὺς Ἱ. Ναοὺς καὶ τὰ Κατηχητικὰ Σχολεῖα κηρύσσει καὶ διδάσκει ὁ κ. Ἀντώνιος Λαζαρίδης, θεολόγος εἰς τὸ Αἰτωλικὸν καὶ τὸ Νεοχώριον, κηρύσσει ὁ κ. Ἀριστ. Παπανικολάου, θεολόγος, διευθύνων ἅμα καὶ τὰ Κατηχητικὰ Σχολεῖα τῶν δύο τούτων πόλεων.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΗΧΩ

Α ΓΙΑΣΜΟΙ

Ἐπὶ τῇ ἐνάφξει τῶν μαθημάτων τῆς ἐν Ἀθήναις «Λέσχης Ἐργαζομένης Νεάνιδος», ὁ θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ταλαντίου κ. Παντελεήμων, ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου, ἐτέλεσεν ἄγιασμόν, ὀμιλήσας ἐπικαιρῶς καὶ διαβίβασας τὰς πατρικὰς εὐχὰς Αὐτοῦ πρὸς τὸ Ἴδρυμα.

— Ὁμοίως ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐγκαταστάσεως τῶν τροφίμων τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ὀρφανοτροφείου Βουλιαγμένης εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις μισθωθὲν οἶκημα, ἐτελέσθη ὑπὸ τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Ταλαντίου κ. Παντελεήμονος, ὡς ἐκπροσώπου τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου, Ἄγιασμός ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ τῆς ἐκ Κυριῶν κοσμητείας τοῦ Ἰδρυμάτος.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΕΣΟΝΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΤΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Τὴν 13 Ὀκτωβρίου ἡ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου ἐτέλεσεν ἐν τῷ Πανεπιστημιακῷ Ἱ. Ναῷ τῆς Καλλιμαρέας, ἱερούργουτος τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Ταλαντίου κ. Παντελεήμονος ὡς ἐκπροσώπου τοῦ Μ. Ἀρχιεπισκόπου, ἐπιμνημόσυνον λειτουργίαν ὑπὲρ τῶν ἐν τῷ τελευταίῳ ἀγῶνι πεσόντων τροφίμων τῆς Σχολῆς Παναγιώτου Βασιῶ, Παναγιώτου Σπηλιωτοπούλου καὶ Γεωργίου Κοτσάφτη, τελειοφοίτων τῆς Θεολογίας. Ἐπιμνημόσυνον λόγον ἐξεφώνησεν ἐκ μέρους τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου ὁ καθηγητῆς ἐν αὐτῇ καὶ Ἀκαδημαϊκὸς κ. Γ. Σωτηρίου.

ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΕΠΑΓ. ΣΧΟΛΗΣ ΛΕΥΛΟΥ ΑΓΙΟΥ ΑΝΑΡΕΟΥ

Τὴν Κυριακὴν, 12 Ὀκτωβρίου, ἐτελέσθησαν τὰ ἐγκαίνια τῆς Ἐπαγγελματικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀσώλου τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος, μεταφθεθείσης εἰς ἄλλο, κατάλληλον, κτίριον. Τῶν ἐγκαίνιων προέστη, ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Μ. Ἀρχιεπισκόπου, ὁ Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Πανσιολογιάτου Ἀρχιμανδρίτης κ. Χρυσόστομος Δισκαλάκης.

Η ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΙΣ ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΕΚΚΛΗΣ. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙΣ

Τὸ Ὑπουργεῖον Θρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας, βάσει τῶν ἐν ἰσχύϊ διατάξεων, ὥρισεν ὡς συνοδικὰ μέλη παρὰ μὲν τῷ Κεντρικῷ Συμβουλίῳ τοῦ Ο.Α.Ε.Π. τοὺς Σεβασμιωτάτους Πολυανῆς καὶ Κιλκισίου κ. Κύριλλον καὶ Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας κ. Θεόκλητον, παρὰ δὲ τῷ Διοικητικῷ Συμβουλίῳ τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. τὸν Σεβασμιώτατον Θεσσαλιώτιδος κ. Ἰεζεκιήλ.

Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ

Ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Προνοίας ἐνεκρίθη ἡ παροχὴ 6 ἑκατομμυρίων πρὸς πλήρῳσιν τῶν σκοπῶν τῆς Κοινωνικῆς Προνοίας τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.

ΔΙΑ ΤΑΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙΣ

Ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς φύλλου τοῦ Δελτίου, διὰ πᾶσαν πρὸς δημοσίευσιν Διακήρυξιν θέλουν καταβάλλεσθαι δραχμαὶ διακόσμι ἀντὶ τῶν μέχρη τούδε καταβαλλομένων ἑκατόν.

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΝΟΥΦΡΑΚΗΣ

Ἀνεπαύθη ἐν Κυρίῳ ὁ ἀρχιμανδρίτης **Ἐλευθέριος Νουφράκης**, πτυχιούχος τῆς Θεολογίας καὶ ἀπόστρατος στρατιωτικὸς Ἱερὸς (Ταγματάρχης). Κατήγετο ἐκ τῆς ἠρωϊκῆς Κρήτης καὶ διατέθει ἐν τὰς φλέδας τοῦ δλόν τὸ πολυμικρὸν μένος τῆς ἀριστοτέκτου νήσου. Μοναχὸς Ἀγιορείτης, ἀρχικῶς Παίσιος λεγόμενος, διατέλεσε Διάκονος τοῦ αἰοδίου Μητροπολίτου Μιτυλήνης Κυρίλλου. Ὡς τοιοῦτος κατόπιν διακονῶν ἐν τῷ ἐνταῦθα Ἱερῷ Ναῷ τῆς Χρυσοσπηλαιώσεως τυχὼν τῆς προστασίας τοῦ εὐσεβοῦς ἐκείνου Γυμνασιάρχου μακαρίτου Εὐαγγέλου Κοφιωνιῆ—ἐπὶ εἰκοσιπενταετίαν δόλῃν διατελέσας τὸν Ἐνοριακὸν Ἐπιτρόπου, ὅτε φκοδομεῖτο ὁ Νὰός, τοῦ γνωστοῦ συγγραφέως ἐκπαιδευτικῶν βιβλίων καὶ δοκίμου κήρυκος τοῦ θείου Λόγου,—ἠδυνήθη νὰ ἀποπερατώσῃ τὸ τε Γυμνάσιον καὶ τὸ Πανεπιστήμιον. Διορισθεὶς Ἑλληνοδιδάσκαλος, ὑπηρέτησεν εἰς διάφορα σχολεῖα τοῦ κράτους ἕως οὗ ἐξεπληρώθη ὁ σφοδρὸς πόθος του: κατετάχθη ὡς στρατιωτικὸς Ἱερὸς ἔχων μεγάλην πείραν τῶν πολεμικῶν θορυβῶν ὡς λαβὼν μέρος εἰς τοὺς Κρητικὸς ἀγῶνας. Καὶ ὄντως διεκρίθη εἰς τοὺς τελευταίους πολέμους καὶ ὡς ζηλωτῆς τῆς θρησκευτικῆς ὑπηρεσίας τοῦ στρατεύματος καὶ ὡς ἀτρόμητος πολεμιστῆς. Εἶχε θερμὴν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ ἀδολον πίστιν, καὶ κατὰ τὰς ἐκστρατείας Μακεδονίας, Σερβίας, Ρωσίας, Μικρᾶς Ἀσίας, εἰς ἃς ἐνθουσιωδῶς συμμετέσχε, ἦτο ὑπόδειγμα εἰς τοὺς ἀξιωματικὸς καὶ στρατιώτας εὐλαβοῦς καὶ συνετοῦ Ἱερῶς, ἀληθοῦς λειτουργοῦ τοῦ Ἰψίστου, ἐπιτελῶν μετὰ ζήλου, παρ' ὅλας τὰς κακουχίας, τὴν ἱερὰν διακονίαν του ἐν ὑπαίθρῳ συνήθως, ἀψηφῶν τοὺς κινδύνους. Εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐξαρθοῦν ἡ ἀσπρότης τοῦ ἡθους του, ἡ αὐστηρὰ νηστεία του, τρεφομένου πολλάκις ἐπὶ ἡμέρας μετ' ἐξηρὸν ἄρτον καὶ ὕδωρ, ἵνα μὴ καταλύσῃ ποτὲ τὰς νηστεσίμους ἡμέρας ἢ στοργὴν του πρὸς τοὺς στρατιώτας, ἰδίως δὲ πρὸς τοὺς ἀσθενεῖς καὶ τραυματίας, ἀνεπλήρου, εἰς τοὺς ἀξένους ἐκείνους τόπους, ἐνθα ἐπολέμει μετὰ γενναίότητος ὁ Ἑλληνικὸς στρατός, τὴν ἀπουσίαν τοῦ πατρὸς καὶ τῆς οἰκογενείας ἢ ἀφιλοκέρδεά του, ἢ φιλανθρωπία του, ἢ ταπεινοφροσύνην του, ἀλλὰ καὶ ἡ πρὸς τοὺς στρατιώτας ἐλευθεριότης του, ἀφειδῶς παρέχοντος τὰς οικονομίας του εἰς πάντα στρατιώτην, ὃν ἀντελαμβάνετο ἐν οικονομικῇ στενοχωρίᾳ. Ἄλλ' ὁ πατὴρ Ἐλευθέριος δὲν ἦτο μόνον ὁ εὐσεβὴς, ὁ φιλακόλουθος, ὁ φιλάνθρωπος, ὁ νηστευτῆς, ὁ ἀσκητικὸς, ὁ συνετὸς Ἱερὸς, ἀλλ' ἦτο καὶ ὁ ἐνθουσιώδης πατριώτης, ὁ γενναῖος πολεμιστῆς, ὁ ὁδηγῶν τοὺς στρατιώτας προπορευόμενος εἰς τὰς μάχας μετ' ὃν Σταυρὸν ἀνά χεῖρας, ἐφάμιλλος τοῦ Ἡσαῖα Σαλῶνιον, τοῦ Παπαφλέσσα, τοῦ Διάκου, τοῦ Γαβριὴλ ἐν Ἀρκαδίᾳ, συνεχίζων οὕτω τὴν παράδοσιν τῶν Ἑλλήνων κληρικῶν πολεμιστῶν. Καὶ τοιοῦτος ὢν ἐν τῇ μεγάλῃ μάχῃ τοῦ Τουλῶ-Μπουνάρ ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ, ἔλαβε βαρῦτατον τραῦμα ἐν τῇ πρώτῃ γραμμῇ διάσωθεις μετὰ μακρὰν θεραπείαν ἐκ θαλάσσιου θανάτου. Ἀλλὰ, καίτοι τελῶν ἐν ἀποστρατείᾳ, ὑπὲρ τὸ 70ὸν γεγονῶς, τῇ αἰτήσει του μετέσχε καὶ τῶν τελευταίων ἀγῶνων, οἵτινες συνεπέφερον τὸν θάνατόν του εἰς ἐν ἐκ τῶν νοσοκομείων τῶν Ἀθηνῶν. Μὰ τὰ μεγάλα αὐτὰ θρησκευτικὰ καὶ πολεμικὰ προτερήματα ὁ πατὴρ Ἐλευθέριος, καίτοι ὀστρεῖ πως εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν του μόρφωσιν ὡς ὀφθαλμῆς, ἦτο ἐν τούτοις ἀγαπητότατος οὐ μόνον μεταξὺ τῶν στρατιωτῶν ἀλλὰ καὶ μεταξὺ τῶν ἀξιωματικῶν δλων

τῶν θαθμῶν. Ἐπιδραβεύουσα καὶ ἐπ' ἐλάχιστον ἡ στρατιωτικὴ ὑπηρεσία τοὺς ἀγῶνάς του, πλὴν τοῦ πολεμικοῦ Σταυροῦ ἀ' τάξεως, σπανίως ἀπονεμομένου. ὃν ὑπερηφάνως ἔφερε, παρεχώρησεν αὐτῷ, ἐφ' ὅρου ζωῆς, ὡρεῶν πρὸς κοιτίαν, οἰκίσκον εἰς τὰ στρατιωτικὰ παραπήγματα τιμῆς ἐνεκεν. Τὴν ἱστορίαν τῶν πολέμων, εἰς οὓς συμμετέσχε, συνέγραψεν εἰς δεκαπεντασυλλάβους στίχους—στιχοπλόκος τυγχάνων ὡς ὁ ἴδιος ἔλεγεν—ἀφήσας ἀνεκδοτὸν χειρόγραφον μετ' ἑξακτῶν τοιοῦτων, εἰς δημόδιον γλῶσσαν.

Ἄς εἶναι αἰωνία ἡ μνήμη τοῦ εὐσεβοῦς τούτου Ἱερῶς καὶ φιλοπάτριδος Ἑλληνοῦ! Ἡ ἱστορία τῶν Ἑλληνικῶν πολέμων δὲ ἀναγράφῃ τὸ ὄνομά του εἰς τὴν τιμητικὴν στήλῃν τῶν γενναίων πολεμιστῶν.

† Ο ΘΕΣΣΑΛΙΩΤΙΔΟΣ ΙΡΖΕΚΙΗΛ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΙΕΡΕΩΝ

(1)24) **Ἱ. Μητρόπολις Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας**

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὰ ἄρθρα 46, 47 παρὰρ. 6. καὶ 48 τοῦ Νόμου 2200 καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ὅπως καταλάβωσι τὴν κενὴν ἐφημερικὴν θέσιν τοῦ ἐν Φιλιατρῶσι Ἱεροῦ Ναοῦ «Παναγίας Γουδιωτίσεως» καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 47 παρὰρ. 6. τοῦ αὐτοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα ὅπως ὑποβάλωσιν ἐντός μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 48 τοῦ αὐτοῦ Νόμου ὀριζόμενα δικαιολογητικά. Ἐν Κυπαρισσίᾳ τῇ 13 Σεπτεμβρίου 1941.

† Ὁ Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας Ἀνθιμος

(1)25) **Ἱ. Μητρόπολις Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης**

Συνφθὰ τῷ ἄρθρῳ 46 τοῦ ἀναγ. Νόμου 2200, «περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ὅπως ἐντός μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν αἰτήσεις ὑποψηφιότητος μετὰ τῶν νομίμων πιστοποιητικῶν, πρὸς συμμετοχὴν διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς χηρεύουσης θέσεως τακτικοῦ ἐφημερίου ἐν τῷ χωρίῳ Κατσουλέτικα τ.δ. Φάριδος. Ἐν Σπάρτῃ τῇ 12 Σεπτεμβρίου 1941.

† Ὁ Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης Διονύσιος

(2)26) Συνφθὰ τῷ ἄρθρῳ 46 ἀναγ. Νόμου 2200 «περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ὅπως ἐντός μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν αἰτήσεις ὑποψηφιότητος μετὰ τῶν νομίμων πιστοποιητικῶν, πρὸς συμμετοχὴν διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς χηρεύουσης θέσεως τακτικοῦ ἐφημερίου ἐν τῷ χωρίῳ Σουκακίῳ τ. δ. Σπάρτης. Ἐν Σπάρτῃ τῇ 12 Σεπτεμβρίου 1941

† Ὁ Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης Διονύσιος

(2)27) Συνφθὰ τῷ ἄρθρῳ 46 τοῦ ἀναγ. Νόμου 2200 «περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» ὅπως ἐντός μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν αἰτήσεις ὑποψηφιότητος μετὰ τῶν νομίμων πιστοποιητικῶν, πρὸς συμμετοχὴν διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς χηρεύουσης θέσεως τακτικοῦ ἐφημερίου ἐν τῷ χωρίῳ Σοχῶ τ.δ. Σπάρτης. Ἐν Σπάρτῃ τῇ 12 Σεπτεμβρίου 1941 † Ὁ Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης Διονύσιος

(2)28) **Ἱ. Μητρόπολις Αἰτωλίας καὶ Ἀναργωνίας**

Κενῆς οὖσης τῆς ἐνορίας Μουσούρων Μεσολογγίου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν θέσιν ταύτην τοῦ ἐφημερίου κα' ἔχοντας τὰ νόμιμα προσόντα, ὅπως ὑποβάλωσιν ἡμῖν, ἐντός μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 48 τοῦ Ἀναγκαστικοῦ Νόμου 2200 «περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ ἐφημερίων» προβλεπόμενα πιστοποιητικά, καθ' ὅσον μετὰ ταῦτα θέλωμεν προβῆ εἰς τὴν ἀνακέρυξιν τῶν ὑποψηφίων. Ἐν Μεσολογγίῳ τῇ 19 Σεπτεμβρίου 1941. † Ὁ Αἰτωλίας Ἱερῶς.

(2)29) **Ι. Μητρόπολις Υδρας, Σπετσών και Αίγινης**

Έχοντας υπ' όψει τας κειμένας διατάξεις του ισχύοντος «περί ένοριακών ναών και έφημερίων» Νόμου προσαλομένου τούς έχοντας τὰ κατά τόν άνωτέρω Νόμον προσόντα, ίνα καταλάβωσι θέσιν έφημερίου 1) τού έν Λιμενάρια Άγκιστριού Αίγινης Ι. ναού τής Άγίας Κυριακής και 2) τού έν Βαλαρίω Τροιζηνίας Ι. ναού τής Μεταμορφώσεως τού Σωτήρος όπως έντός μηνός από τής δημοσιεύσεως τής παρούσης υποβάλλωσιν ήμίν αιτήσεις μετά τών σχετικών πιστοποιητικών, ίνα άνακηρύξωμεν αύτους υποψηφίους. Έν Υδρα τή 8η Οκτωβρίου 1941.

† Ο Υδρας, Σπετσών και Αίγινης Προκόπιος

(2)30) **Ι. Μητρόπολις Φθιώτιδος**

Χηρεύσεως τής θέσεως τακτικού έφημερίου τής ένορίας Παλαιοκάστρου προσαλεί τούς δουλομένους νά καταλάβωσι τήν κενήν ταύτην θέσιν και έχοντας τὰ νόμιμα προσόντα, όπως έντός μηνός από τής δημοσιεύσεως τής παρούσης υποβάλλωσιν εις τή Γραφεία τής Ι. Μητροπόλεως τὰ υπό τού άρθρου 48 τού Άναγκ. Νόμου 2200 περί Ι. Ναών και έφημερίων όριζόμενα πιστοποιητικά. Έν Λαμία τή 30 Σεπτεμβρίου 1941. † Ο Φθιώτιδος Αμβρόσιος.

(2)31) **Ι. Μητρόπολις Σισανίου και Σιατίστης**

Έχοντας υπ' όψιν τὰ άρθρα 46—48 τού Α. Ν. 2200)1940 «περί Ιερών ναών και Έφημερίων» καλούμεν τούς δουλομένους νά καταλάβωσι τās χηρεύσεως θέσεις τακτικών έφημερίων τών ένοριών 1) Κριμηνίου, 2) Κλεισώρειας και 3) Ηλακίδος, όπως έντός μηνός από τής δημοσιεύσεως τής παρούσης, υποβάλλωσιν ήμίν τὰ υπό τού άρθρου 48 τού αυτού ως άνω Α.Ν. όριζόμενα δικαιολογητικά έγγραφα, προκειμένου ν' άνακηρύξωμεν υποψηφίους τών έν λόγω ένοριών. Έν Σιατίστη τή 9 Οκτωβρίου 1941.

† Ο Σισανίου και Σιατίστης Διόδωρος

(2)32) **Ι. Μητρόπολις Αττικής και Μεγαρίδος**

Έχοντας υπ' όψιν τὸ άρθρον 47 παρ. δ' τού υπ' αριθ. 2200)1940 Άναγκ. Νόμου «περί Ιερών ναών και έφημερίων» καλούμεν και αύτεις τούς δουλομένους και έχοντας τὰ προσόντα και τής άμέσως κατωτέρας κατηγορίας όπως έντός μηνός από τής δημοσιεύσεως τής παρούσης υποβάλλωσι τή καθ' ήμās Ιερά Μητρόπολει τὰ υπό τού άρθρου 48 τού ως άνω Νόμου όριζόμενα πιστοποιητικά προκειμένου νά προεβώμεν εις τήν άνακήρυξιν υποψηφίων έφημερίων τής χηρεύσεως ένορίας τού έν Μεγαρίσι Ιεροῦ ναού τής Κοιμήσεως τής Θεοτόκου. Έν Κηφισά τή 27 Σεπτεμβρίου 1941.

† Ο Αττικής και Μεγαρίδος Ίάκωβος

(2)33) **Ι. Μητρόπολις Μαντινείας και Κυνουρίας**

Συμφώνως τῷ άρθρῳ 46 παρ. 2 τού Άναγκ. Νόμου 2200) 1940, προκειμένου ν' άνακηρυχθώσιν υποψήφιοι διά τήν χηρεύσεως ένορίαν Νεοχωρίου Μαντινείας, προσαλούνται οί έχοντας τὰ νόμιμα και κανονικά προσόντα και επιθυμούντες νά Ιερατεύσωσιν έν αυτῇ, όπως έντός μηνός από τής δημοσιεύσεως τής παρούσης υποβάλλωσιν ήμίν τὰ υπό τού άρθρου 48 τού αυτού ως άνω Νόμου όριζόμενα πιστοποιητικά. Τρίπολις τή 5η Αύγουστου 1940.

† Ο Μαντινείας και Κυνουρίας Γερμανός

(2)34) Συμφώνως τῷ άρθρῳ 46 παρ. 2 τού Άναγκ. Νόμου 2200)1940, προκειμένου ν' άνακηρυχθώσιν υποψήφιοι Έφημέριοι διά τήν χηρεύσεως ένορίαν τής Κοινότητος Κερασίτογης—Τεγέας Άγία Κυριακή, προσαλούνται οί έχοντας τὰ νόμιμα και κανονικά προσόντα και επιθυμούντες νά Ιερατεύσωσιν έν αυτῇ, όπως έντός μηνός από τής δημοσιεύσεως τής παρούσης υποβάλλωσιν ήμίν δι' αιτήσεώς των τὰ υπό τού άρθρου 48 τού αυτού ως άνω Νόμου όριζόμενα πιστοποιητικά. Έν Τρίπολει τή 26η Σεπτεμβρίου 1941

† Ο Μαντινείας και Κυνουρίας Γερμανός

(2)35) **Ιερά Μητρόπολις Κορινθίας**

Έχοντας υπ' όψει τὸ άρθρον 46 τού Άν. Νόμου 2200) 1940 «περί Ιερών ναών και έφημερίων» καλούμεν τούς έσο-

ΘΕΙΚΑ ΓΝΩΜΙΚΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

1. Μηδεις τὸ έαυτοῦ μόνον ζητεῖται ἀλλὰ και τὸ τού ετέρου έκαστος.—Τὰ άνω φρονήτε, μή τὰ επί γης. (Παῦλος)

2. Εἰσεβῆς έκείνος οὐχ ὁ πολλούς ἐλεῶν ἀλλ' ὁ μηδέν' ἀδικῶν. Εἴ τι δὲ και πάλιν ἐλεῶν βούλει, ἐλέησον ἀπὸ ὧν καρπῶν δικαιοσύνης. (Χρυσόστομος)

3. Μέγα τῷ ἀτυχοῦντι φάρμακον ἔλσος ἀπὸ ψυχῆς εἰσφερόμενος και τὸ συναλγεῖν γνησίως πολύ τι κουφίζει τήν συμφοράν. (Γρηγόριος Ναζιανζηνός)

4. Πλούτου τὸ κάλλος οὐχ έν βαλαντίοις ἀλλ' έν τῇ τῶν χηρῶντων ἐπικουρίᾳ (Ίωάννης Δαμασκηνός)

5. Ἐπικατάρατος ἄνθρωπος ὃς τήν ἐλπίδα ἔχει ἐπ' ἄνθρωπον και στηρίζει σάρκα βραχίονας αὐτοῦ ἐπ' αὐτόν και ἀπὸ Κυρίου ἀποστελεῖ καρδίαν αὐτοῦ. (Ιερουμίας)

6. Μέμνησο πλουτῶν και πένητας ὠφελείν (Μένανδρος)

7. Ἀνθρώπους μὲν ἴσους λήσεις ἄποτόν τι ποιήσας, οὐ λήσεις δὲ θεούς οὐδὲ λογιζόμενος (Λουκιανός)

8. Ἐγγὺς Κύριος πᾶσι τοῖς ἐπικαλουμένοις αὐτόν έν ἀληθείᾳ.—Ἀρχὴ σοφίας φόβος Κυρίου. (Δαυίδ)

9. Τοῦ ἀγαθοῦ και τὸ τραχὺ προσηνές διά τήν ὠφέλειαν τού δὲ πονηροῦ και τὸ χρηστόν ὠποπτον διά τὸ κακὸν ἦθε. (Γρηγόριος Θεολόγος)

10. Ὡσαυτὸν τὰ εὐόδη τῶν ἀρωμάτων τής ἰδίας εὐπνοίας τὸν παρακεῖμενον ἀέρα πλήρη ποιεῖ, οὕτως ἄνδρὸς ἀγαθοῦ παρουσία τούς πέλσας ὀνίνηιν. (Γρηγόριος Νύσσης)

λομένους και έχοντας τὰ νόμιμα προσόντα νά καταλάβωσι τήν κενήν έφημεριακήν θέσιν τού Ιεροῦ ναοῦ τής Κοιμήσεως τής Θεοτόκου τής ένορίας Άγιονορίου, όπως έντός μηνός από τής δημοσιεύσεως τής παρούσης υποβάλλωσιν ήμίν τὰ έν τῷ άρθρῳ 48 τού αυτού Νόμου όριζόμενα πιστοποιητικά, ίνα άνακηρύξωμεν αύτους υποψηφίους πρὸς έκλογήν έφημερίου έν τῇ έν λόγω ένορίᾳ Έν Κορινθῳ τή 1η Οκτωβρίου 1941. † Ο Κορινθίας Μιχαήλ

(2)36) Καλοῦνται οἱ δουλομένοι νά καταλάβωσι τήν κενήν θέσιν έφημερίου Ιερέως έν τῷ Ιερῷ ναῷ ὁ Άγιος Τρύφων τής ένορίας Τιτανί, όπως έντός μηνός από τής δημοσιεύσεως τής παρούσης υποβάλλωσιν ήμίν τὰ έν τῷ άρθρῳ 48 τού Άν. Νόμου 2200)1940 «περί Ιερών ναών και έφημερίων» όριζόμενα πιστοποιητικά πρὸς άνακήρυξιν αὐτῶν ως υποψηφίων Ιερέων τής ένορίας ταύτης. Έν Κορινθῳ τή 29η Σεπτεμβρίου 1941. † Ο Κορινθίας Μιχαήλ

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ

Πᾶν ἔμβασμα, ἔγγραφον, βιβλίον ἢ ἐπιστολὴν προοριζόμενα διά τὸ Δελτίον τής Ἐκκλησίας, δέον ν' ἀπευθύνωνται ἐφεξῆς οὐχί ἐπ' ὄνοματι ὑπαλλήλων αὐτῆς ἀλλ' οὕτω :

Δελτίον ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Άγίας Φιλοθέης 19

Αθήνας

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ : Π. Σ. ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

Έν Αθήναις εκδόσεις «Φιλονίκης» Λουκῆς 4